

Hallituksen esitys Eduskunnalle yhteistyöstä ja keskinäisestä avunannosta tulliasioissa Kosovon kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Kosovon kanssa yhteistyöstä ja keskinäisestä avunannosta tulliasioissa kesäkuussa 2010 tehdyn sopimuksen.

Sopimus vastaa pitkälti muita viime vuosina Suomen ja itäisen Euroopan maiden välillä tehtyjä kahdenvälisiä tulliyhteistyösopimuksia, joiden päätarkoituksena on antaa toiselle sopimuspuolelle tietoja tullirikollisuuden torjumiseksi ja tutkimiseksi. Sopimuksen soveltamisalaan kuuluu sopimuspuolten tulliviranomaisten keskinäinen avunanto tullilainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi ja sen vastaisten tekojen estämiseksi, tutkimiseksi ja tällaisia tekoja koskeviin syyte-toimiin ryhtymiseksi. Käytännössä kyse on pääasiallisesti pyynnöstä hankittujen tai muutoin tulliviranomaisten hallussa olevien tieto-

jen luovuttamisesta pyynnön esittäneen sopimuspuolen tulliviranomaiselle.

Sopimus tulee voimaan kuudenkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, jona sopimusvaltiot ovat ilmoittaneet toisilleen diplomaattitiete se suorittaneensa sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansallisen lainsäädännön mukaiset toimenpiteet.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta sekä vaihdettavien tietojen salassapidosta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	3
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	3
4 ASIAN VALMISTELU.....	4
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	4
1 SOPIMUKSEN JA SIIHEN LIITTYVÄN LIITTEEN SISÄLTÖ JA SUHDE SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN.....	4
1.1 Sopimuksen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön.....	4
1.2 Liitteen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön.....	10
2 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	11
3 VOIMAANTULO.....	11
4 EDUSKUNNAN SUOSTUMUKSEN TARPEELLISUUS JA KÄSITTELYJÄRJESTYS.....	12
4.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus.....	12
4.2 Käsitteleyjärjestys.....	13
LAKIEHDOTUS.....	14
Kosovon kanssa yhteistyöstä ja keskinäisestä avunannosta tulliasioissa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta.....	14
SOPIMUSTEKSTI.....	15
LIITE.....	31

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Kosovon tulli teki 6 päivänä helmikuuta 2009 päivätyllä kirjeellään Suomen Tullihallitukselle virallisen aloitteen kahdenvälisen tulliyhteistyösopimuksen solmimiseksi maiden välillä. Kyseessä oli 17 päivänä helmikuuta 2008 itsenäiseksi julistautuneen uuden valtion ensimmäinen tulliyhteistyötä koskeva valtiosopimushanke. Itsenäinen Kosovon tulli perustettiin marraskuussa 2008. Sitä ennen (vv. 1999—2008) Kosovossa toimi YK:n hallinnoima UNMIK-tulli, jonka henkilöstö koostui ulkomaalaisista asiantuntijoista. Kosovon tullin toimintaa tukee EULEXin (EU Rule of Law Mission in Kosovo) tullikomponentti, jonka tehtävänä on arvioida ja kehittää Kosovon tullin toimintaa. Kosovon ja EU:n välillä ei ole voimassa olevia tulliyhteistyötä koskevia sopimuksia. Suomen ja Kosovon välisten suhteiden ja tulliyhteistyön tiivistämiseksi on siis perusteltua tehdä kahdenvälinen sopimus yhteistyöstä ja keskinäisestä avunannosta tulliasioissa.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Sopimuksen määräykset tähtäävät Suomen ja Kosovon tulliviranomaisten väliseen yhteistyöhön tullirikollisuuden torjumiseksi ja tutkimiseksi. Sopimuspuolet antavat tulliviranomaistensa välityksellä sopimuksen määräysten mukaisesti toisilleen apua tullilakien asianmukaisen soveltamisen varmistamiseksi sekä tullilakien vastaisten tekojen estämiseksi, tutkimiseksi ja mainittuja tekoja koskeviin syytetoimiin ryhtymiseksi. Apua annetaan myös tullilakien soveltamiseen liittyvien asiakirjojen tiedoksi antamisessa. Sopimuksen mukaan toimenpiteet tehdään pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti sekä pyynnön vastaanottaneen tulliviranomaisten toimivallan ja käytettävissä olevien voimavarojen rajoissa. Avunanto tapahtuu toimittamalla toisen sopimuspuolen tulliviranomaiselle pyynnöstä tai oma-aloitteisesti tietoja. Sopimuksen mukaan sopimuspuolten

tulliviranomaiset suorittavat pyynnöstä tai oma-aloitteisesti myös konkreettisia valvontatoimenpiteitä ja pyynnöstä tutkimuksia. Sopimus sisältää myös määräykset sopimuksen nojalla saatujen tietojen ja asiakirjojen käytöstä sekä henkilötietojen suojaamisesta ja käytöstä. Koska Kosovo ei ole yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisesta tietojenkäsittelystä tehdyn yleissopimuksen (SopS 36/1992) eli niin sanotun Euroopan neuvoston tietosuojayleissopimuksen sopimuspuoli, sopimukseen on otettu erillinen liite, joka koskee tietosuojan perusperiaatteita henkilötietojen osalta. Liite on erottamaton osa sopimusta, ja sen määräykset perustuvat Euroopan neuvoston tietosuojayleissopimuksen 5—11 artikloihin.

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi sopimuksen. Esitys sisältää lakiehdotuksen, jonka 1 § sisältää tavanomaisen blankettilain säännöksen, jolla saatetaan voimaan ne sopimuksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Lain 2 § sisältää sopimuksen mukaisesti vaihdettujen tai tuotettujen tietojen salassapitoa koskevat säännökset. Lain 3 §:ssä on säännös, joka koskee lain voimaantuloa. Säännöksen mukaisesti lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella. Sopimus ja laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti.

3 Esityksen vaikutukset

Sopimuksen mukaan tulliviranomaiset eivät vaadi toisiltaan korvausta niistä kustannuksista, jotka aiheutuvat tämän sopimuksen täytäntöönpanosta, lukuun ottamatta asiantuntijoille, todistajille sekä muille kuin valtion palveluksessa oleville tulkeille ja kääntäjille maksettavia palkkioita. Jos pyynnön täyttäminen aiheuttaa huomattavia ja erityisiä kuluja, tulliviranomaiset neuvottelevat keskenään määrittääkseen ne ehdot ja edellytykset, joiden puitteissa pyyntö toteutetaan, sekä kustannusten kohdistamistavan. Avunantoa koskevien pyyntöjen täyttämisestä ja muusta sopimuksen täytäntöönpanosta ei ole odotet-

tavissa kuin vähäisiä kustannuksia, jotka ovat katettavissa tullilaitoksen toimintamenoista.

Esityksellä ei ole organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia.

4 Asian valmistelu

Asiantuntijakeskustelut sopimusluonnoksesta käytiin Helsingissä 27—29 päivänä

huhtikuuta 2009 ja Pristinassa 19—20 päivänä marraskuuta 2009. Sopimuksen sisällöstä päästiin yhteisymmärrykseen Pristinän neuvottelukierroksen aikana. Sopimus allekirjoitettiin Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2010.

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunto oikeusministeriöltä, ulkoasianministeriöltä, tietosuojavaltututelta ja Tullihallitukselta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Sopimuksen ja siihen liittyvän liitteen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön

1.1 Sopimuksen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön

1 artikla. Määritelmät. Artiklassa määritellään seuraavat sopimuksessa käytetyt keskeiset käsitteet: tullilainsäädäntö, tullilainsäädännön vastainen teko, tulliviranomainen, pyynnön esittänyt tulliviranomainen, pyynnön vastaanottanut tulliviranomainen, valvottu läpilasku, henkilötiedot, huumausaineet, psykotrooppiset aineet ja huumausaineiden lähtöaineet.

2 artikla. Sopimuksen soveltamisala. Artiklassa määrätään sopimuksen soveltamisalasta. Sen mukaan sopimuspuolet antavat tulliviranomaistensa välityksellä ja sopimuksen määräysten mukaisesti toisilleen apua tullilakien asianmukaisen noudattamisen varmistamiseksi ja tullilakien vastaisten tekojen estämiseksi, tutkimiseksi ja niitä koskeviin syytöimiin ryhtymiseksi. Lisäksi artiklan mukaan apua annetaan tapauksissa, jotka koskevat tullilakien soveltamiseen liittyvien asiakirjojen tiedoksi antamista.

Sopimuksessa on kyse kansainvälisestä rikosoikeusavusta siltä osin kuin se koskee rikosasian tutkintaa tai syyttämistä. Kansainvälistä rikosoikeusapua koskevat yleiset säännökset sisältyvät kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa annettuun lakiin (4/1994), jäljempänä *rikosoikeusapulaki*, ja sen nojalla annettuun asetukseen (13/1994), jäljempänä *rikosoikeusapusetus*. Rikosoikeusapulain 30 §:n 2 momentissa on yleinen säännös kansainvälisten sopimusten ja lain

välisestä suhteesta. Sen mukaan lain säännösten estämättä kansainvälistä oikeusapua rikosasioissa annetaan myös siten kuin oikeusavun antamisesta on erikseen sovittu tai säädetty.

Artiklassa määrätään, että sopimuksen puitteissa apua annetaan pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Sopimus rakentuu siten periaatteelle, että apua annetaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Artiklassa määrätään myös, että apua annetaan pyynnön vastaanottaneen tulliviranomaisen toimivallan ja käytettävissä olevien voimavarojen rajoissa. Tarvittaessa tulliviranomainen voi siirtää avunannon muun toimivaltaisen viranomaisen hoidettavaksi.

Lisäksi artiklassa määrätään, että sopimus ei koske tullien, verojen ja muiden maksujen perintää. Sopimus ei myöskään vaikuta rikosasioissa annettavaa oikeusapua koskevien kansainvälisten sopimusten soveltamiseen, joita osapuolet ovat tehneet.

3 artikla. Avunannon soveltamisala. Artiklassa määrätään avunannon alasta. Sen mukaan tulliviranomaisten on toimitettava omaaloitteisesti tai pyynnöstä toisilleen kaikki tiedot, jotka voivat auttaa tuonnin ja viennin yhteydessä kannettavien tullien, verojen ja tulliviranomaisten kantamien muiden maksujen täsmällistä kantamista. Erityisesti on toimitettava sellaiset tiedot, jotka voivat auttaa tavaroiden tullausarvon ja tariffinimikkeen määrittämisessä. Lisäksi tulliviranomaisten on toimitettava tietoja, jotka voivat auttaa tuontia, vientiä ja kauttakulkua koskevien kieltojen ja rajoitusten asianmukaisen noudattamisen valvomista sekä sellaisten alkuperäsäännösten asianmukaista soveltamista,

jotka eivät sisälly jommankumman osapuolen tai molempien osapuolten tekemiin etuuskohtelusopimuksiin.

Edelleen artiklassa määrätään, että mikäli pyynnön vastaanottaneella tulliviranomaisella ei ole käytössään pyydettyä tietoa, se pyrkii hankkimaan tiedon käyttäen hyväksi pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella voimassa olevan lainsäädännön määräysten mukaisia keinoja. Lisäksi pyynnön vastaanottanut tulliviranomainen pyrkii hankkimaan tiedot siten kuin toimiessaan omaan lukuunsa.

Artiklassa määrätään myös, että mikäli pyynnön vastaanottanut tulliviranomainen ei ole toimivaltainen täyttämään pyyntöä, sen tulee asianmukaisten neuvotteluiden jälkeen joko välittää pyyntö viipymättä toimivaltaiselle viranomaiselle tai ohjata ja opastaa pyynnön esittänyt tulliviranomainen noudattamaan kyseisen pyynnön edellyttämää asianmukaista menettelyä.

Lisäksi artiklassa todetaan, että sopimuspuolet pyrkivät kansallisen lainsäädännön salliessa tekemään yhteistyötä myös tullin henkilöstölle tarkoitettujen koulutusohjelmien käynnistämiseksi, kehittämiseksi ja parantamiseksi sekä uusien laitteiden ja menettelyiden arvioinnissa ja testauksessa.

4 artikla. Tiedot tavaroiden liikkumisesta. Artiklan mukaan tulliviranomaisten on ilmoitettava, onko sopimuspuolen alueelle tuodut tavarat viety laillisesti toisen sopimuspuolen alueelta ja onko sopimuspuolen alueelta vietyt tavarat tuotu laillisesti toisen sopimuspuolen alueelle, sekä se, mihin tullimenettelyyn tavarat on mahdollisesti asetettu. Lisäksi tulliviranomaisten on ilmoitettava onko tavarat, joille on myönnetty etuuskohtelu vietäessä ne sopimuspuolen alueelta, tuotu asianmukaisesti toisen sopimuspuolen alueelle. Tällöin tietoja annetaan myös kaikista tullivalvontatoimenpiteistä, joita tavariin on kohdistettu.

5 artikla. Tiedot tullilainsäädännön vastaisista teoista. Artiklan mukaan tulliviranomaiset ilmoittavat toisilleen omaaloitteisesti tai pyynnöstä kaikki sellaiset tullilainsäädännön vastaisiin tekoihin liittyvät tiedot, joista voi olla niille hyötyä. Erityisesti tietoja annetaan luonnollisista henkilöistä ja oikeushenkilöistä, joiden tiedetään tai epäil-

lään syyllistyvän tai syyllistyneen toisen sopimuspuolen alueella voimassa olevan tullilainsäädännön vastaisiin tekoihin. Lisäksi tietoja annetaan tavaroista, joiden tiedetään tai epäillään olevan laittoman kaupankäynnin kohteena, sekä kuljetusvälineistä ja konteista, joita tiedetään tai epäillään käytettävän toisen sopimuspuolen alueella voimassa olevan tullilainsäädännön vastaisissa teoissa. Tietoja annetaan lisäksi myös uusista keinoista ja menetelmistä, joita tiedetään tai epäillään käytettävän tullilainsäädännön vastaisissa teoissa.

6 artikla. Tiedostot ja asiakirjat. Artikla koskee tiedostoja ja asiakirjoja. Tullilainsäädännön vastaisia tekoja koskevia tietoja voidaan toimittaa oma-aloitteisesti tai pyynnöstä kertomuksina, todistusasiakirjoina tai oikeaksi todistettuina asiakirjajäljennöksinä. Sopimuksessa tarkoitettut asiakirjat voidaan korvata tietokoneella tuotetulla aineistolla. Samalla tulee toimittaa kaikki aineiston käyttöä ja tulkintaa varten tarvittavat tiedot.

Alkuperäisiä tiedostoja ja asiakirjoja voidaan pyytää vain silloin, kun oikeaksi todistetut jäljennökset olisivat riittämättömiä. Alkuperäiset tiedostot ja asiakirjat palautetaan mahdollisimman pian sopimuspuolelle. Oikeuskäsittelyyn tai vastaaviin tarkoituksiin tarvittavat alkuperäiskappaleet on pyynnöstä palautettava välittömästi.

7 artikla. Henkilö-, tavara- ja kuljetusvälinevalvonta. Artiklan mukaan tulliviranomainen kohdistaa joko oma-aloitteisesti tai pyynnöstä tullivalvontaa henkilöihin, joiden tiedetään tai epäillään rikkovan toisen sopimuspuolen tullilainsäädäntöä. Lisäksi tullivalvontaa suoritetaan sellaisten tavaroiden tai maksuvälineiden liikkumiseen, joita tulliviranomainen epäilee sen alueelle tai alueelta tapahtuvan laittoman kaupan kohteeksi, tai kuljetusvälineisiin, joita tiedetään tai epäillään käytettävän tullilainsäädännön vastaisissa teoissa. Lisäksi tullivalvontaa kohdistetaan toimitiloihin, joita käytetään sellaisten tavaroiden varastointiin, jotka saattavat olla huomattavan laittoman kaupan kohteena toisen sopimuspuolen alueella.

Tulliviranomaiset myös estävät oman toimivaltansa puitteissa sellaisten tavaroiden viennin, joita tiedetään tai todennäköisin syin epäillään vietävän toisen sopimuspuolen val-

tion alueelle käytettäväksi siellä muihin tarkoituksiin kuin sopimuspuolten väliseen lailiseen kaupankäyntiin, samoin kuin niiden tavaroiden viennin, joiden tuonti sopimuspuolen alueelle on kielletty.

8 artikla. Valvottu läpilasku. Artikla koskee valvottua läpilaskua. Sopimuksen 1 artiklan f kohdan määritelmän mukaan valvotulla läpilaskulla tarkoitetaan menettelytapaa, jolla laittomien lähetysten kulku sopimuspuolten alueelta, alueen kautta tai alueelle sallitaan niiden toimivaltaisten viranomaisten tietien ja valvonnassa tullilakien vastaisiin tekoihin osallisten henkilöiden tunnistamiseksi. Tämä tutkintateknikka mahdollistaa sen, että tulliviranomaiset voivat paljastaa laitonta kauppaa harjoittavat rikollisjärjestöt ja asettaa syyteeseen näissä järjestöissä toimivat keskeiset henkilöt sen sijaan, että ne esimerkiksi takavarikoisivat tavarat rajalla tai asettaisivat syyteeseen vain tavaroita kuljettaneen henkilön.

Valvottua läpilaskua koskevat päätökset tehdään aina tapauskohtaisesti. Päätöstä tehtäessä tulee tarvittaessa ottaa huomioon toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kesken tehdyt taloudelliset järjestelyt ja sopimukset. Artiklan mukaan laittomat lähetykset, joiden valvotusta läpilaskusta on sovittu, voidaan toimivaltaisten kansallisten viranomaisten suostumuksella pysäyttää ja laskea eteenpäin koskematta kyseisiin tavaroihin tai poistaa ja takavarikoida ne. Tavarat voidaan myös korvata kokonaan tai osittain muilla tavaroilla.

Kansallisesti valvotusta läpilaskusta säädetään poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen yhteistoiminnasta annetussa laissa (687/2009). Laki tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Lain 4 §:ssä käsitellään PTR-viranomaisten yhteistyötä ja menettelyä valvotun läpilaskun toteuttamisessa. Lisäksi hallituksen esitykseen 222/2010 vp esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädännön uudistamiseksi sisältyy ehdotus pakkokeinolain 10 luvun 41 ja 42 §:ään otettaviksi uusiksi säännöksiksi valvotuista läpilaskuista. Sopimuksen valvottua läpilaskua koskevaa 8 artiklaa vastaavia määräyksiä sisältyy myös muihin voimassa oleviin Suomen tekemiin kahdenvälisiin tulli yhteistyösopimuksiin ja muun muassa Wienissä vuonna 1988 huumausaineiden ja psy-

kotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan tehtyyn Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimukseen (SopS 44/1994). Valvottua läpilaskua ei ole pidetty pakkokeinona, jonka käyttäminen rikosoikeusapulain mukaan edellyttäisi kaksoisrangaistavuuden vaatimusta.

9 artikla. Tavaroiden laittoman kaupan vastaiset toimet. Artikla koskee erityisen merkittävien tavaroiden laittoman kaupan vastaisia toimia. Sen mukaan tulliviranomaiset toimittavat viipymättä toisilleen omaaloitteisesti tai pyynnöstä kaikki asiaan liittyvät tiedot toimista, jotka ovat tai näyttävät olevan jommankumman sopimuspuolen alueella voimassa olevan tullilainsäädännön vastaisia tekoja ja jotka koskevat muun muassa aseiden, ammusten ja räjähdysaineiden, erinäisten kansainvälisten järjestelyjen alaisten sensitiivisten ja strategisten tavaroiden, huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden, historiallisesti, kulttuurillisesti ja arkeologisesti arvokkaiden taide- ja antiikinesineiden, myrkyllisten tai ympäristölle ja terveydelle vaarallisten tavaroiden ja aineiden, korkeiden tullien, verojen tai maksujen alaisten tavaroiden kuten erityisesti alkoholijuomien ja tupakkatuotteiden tai teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaavien tavaroiden liikkumista.

10 artikla. Tutkinta. Artiklassa määrätään tutkintaa koskevasta avunannosta. Sen mukaan tulliviranomaisen on toisen sopimuspuolen pyynnöstä aloitettava viralliset tutkimukset toimista, jotka ovat tai näyttävät olevan pyynnön esittäneen sopimuspuolen alueella voimassa olevan tullilainsäädännön vastaisia. Pynnön vastaanottaneen tulliviranomaisen on myös ilmoitettava näiden tutkimusten tuloksista pyynnön esittäneelle tulliviranomaiselle.

Artiklan mukaan tutkimukset suoritetaan pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella voimassa olevien lakien mukaisesti ja pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaiset toimivat siten kuin toimisivat omaan lukuunsa. Artiklassa määrätään myös, että pyynnön vastaanottanut tulliviranomainen voi sallia, että pyynnön esittäneen tulliviranomaisen nimeämät virkamiehet voivat olla läsnä tutkittaessa pyynnön esittäneen sopimuspuolen tullilainsäädännön vastaisia tekoja.

Rikosoikeusapulaissa ei ole vastaavia säännöksiä tutkintaa koskevasta avunannosta, mutta sen 10 §:ssä säädetään pyynnön esittäneen valtion viranomaisen läsnäolo-oikeudesta oikeusapua annettaessa. Läsnäolo oikeus toteutettaisiin rikosoikeusapulain 10 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

11 artikla. Asiantuntijat ja todistajat. Artikla koskee asiantuntijana tai todistajana esiintymistä toisen sopimuspuolen alueella. Artiklan mukaan toisen sopimuspuolen pyynnöstä pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli voi valtuuttaa virkamiehensä esiintymään annetun valtuutuksen puitteissa asiantuntijana tai todistajana tuomioistuini- tai hallintomenettelyissä pyynnön esittäneen sopimuspuolen alueella. Nämä virkamiehet antavat todistuksen virantoimituksessa havaitsemistaan seikoista. Pynnöstä on käytävä ilmi, minkä vuoksi ja missä ominaisuudessa virkamies esiintyy. Lisäksi artiklan mukaan asiantuntijaksi tai todistajaksi kutsutulla virkamiehellä on oikeus kieltäytyä todistamasta tai antamasta lausuntoa, jos hänellä on siihen oikeus tai velvollisuus joko oman valtionsa tai pyynnön esittäneen sopimuspuolen lainsäädännön mukaan.

Rikosoikeusapulain 20 ja 22 §:ssä on säännökset vieraan valtion oikeusapupyynnön johdosta tapahtuvasta todistajien tai asiantuntijoiden kuulemisesta ja kieltäytymisoikeudesta, mutta lakiin ei sisälly erityisiä säännöksiä vieraan valtion viranomaisen kuulemisesta asiantuntijana tai todistajana.

12 artikla. Virkamiesten käyntejä koskevat järjestelyt. Artiklassa määrätään virkamiesten käyntejä koskevista järjestelyistä. Sen mukaan toisen sopimuspuolen virkamiesten ollessa tämän sopimuksen mukaisesti toisen sopimuspuolen alueella heidän on aina pystyttävä todistamaan virka-asemansa. He eivät saa käyttää virkapukua eivätkä kantaa aseita. Artiklan mukaan alueella voimassa oleva lainsäädäntö suojaa heitä samalla tavalla kuin kyseisen sopimuspuolen tullivirkamiehiä ja he ovat vastuussa rikoksista, johon he mahdollisesti syyllistyvät toisen sopimuspuolen alueella ollessaan.

Suomen kansallisen lainsäädännön osalta voidaan todeta, että tietyt rikoslain (39A/1889) säännökset soveltuvat myös Suomen alueella oleviin ulkomaisiin virkamie-

hiin, jotka toimivat Suomen alueella kansainvälisen sopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen nojalla tarkastus-, tarkkailu-, takaa-ajo tai esitutkintatehtävissä. Näitä säännöksiä on tarkemmin selvitetty hallituksen esityksessä 31/2003 vp., joka käsitteli vuoden 2000 sopimusta keskinäisestä avusta rikosasioissa Euroopan Unionin jäsenvaltioiden välillä, yksityiskohtaisien perusteluiden kohdassa 1.1. Yleissopimus keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 15 artiklan osalta.

Lisäksi rikosoikeusapulain 25 b § sisältää säännöksen vastuusta ulkomaalaisen virkamiehen aiheuttamasta vahingosta

13 artikla. Tietojen ja asiakirjojen käyttö. Artikla koskee sopimuksen mukaisesti saatujen tietojen ja asiakirjojen käyttöä. Sen mukaan saatuja tietoja, asiakirjoja ja muita ilmoituksia saa käyttää vain sopimuksessa mainittuihin tarkoituksiin. Tiedot, asiakirjat ja muut ilmoitukset saa välittää eteenpäin ainoastaan, jos tiedot toimittanut tulliviranomainen antaa etukäteen kirjallisen suostumuksen ja niitä koskee tämän viranomaisen asettamat rajoitukset. Näitä määräyksiä ei kuitenkaan sovelleta tietoihin, asiakirjoihin ja muihin ilmoituksiin, jotka koskevat huumausaineisiin ja psykotrooppisiin aineisiin liittyviä rikoksia. Kyseisiä tietoja saadaan luovuttaa muille viranomaisille, jotka ovat suoranaisesti mukana huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittoman kaupan vastustamisessa. Suomessa näitä viranomaisia ovat erityisesti poliisi ja rajavartiolaitos, joille voi olla tarvetta luovuttaa edellä mainittuja tietoja rikosten estämisestä ja selvittämisestä varten.

Kaikki sopimuksen mukaisesti, missä tahansa muodossa toimitetut tiedot ovat luonteeltaan luottamuksellisia. Niihin sovelletaan virkasalaisuusvelvoitetta, ja ne nauttivat samaa suojaa kuin vastaavat tiedot ja asiakirjat tiedot vastaanottaneen sopimuspuolen alueella voimassa olevan lainsäädännön nojalla. Tietojen ja asiakirjojen salassapidosta ja luovuttamisesta säädetään tullilaisissa ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999). Myös rikosoikeusapulain 27 §:ään sisältyy selventävä säännös salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta sekä tietojen käyttöä koskevista rajoituksista.

Edellä todetut määräykset eivät estä käytästä tietoja oikeus- ja hallintomenettelyissä, jotka on jälkepäin pantu vireille tullilainsäädännön rikkomisen vuoksi. Artiklassa määrätään lisäksi, että tulliviranomaiset voivat käyttää tämän sopimuksen tarkoituksen mukaisesti ja sen soveltamisalan rajoissa sopimuksen mukaan saatuja tietoja ja asiakirjoja todistusaineistona todistusasiakirjoissaan, kertomuksissaan ja todistajanlausunnoissaan sekä oikeudenkäynneissä. Näiden tietojen ja asiakirjojen käyttö todistusaineistona tuomioistuimissa ja niille annettava todistusvoima määräytyvät sopimuspuolen kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

14 artikla. Henkilötietojen suojaaminen ja käyttö. Artiklassa määrätään henkilötietojen suojaamisesta ja käytöstä. Sen mukaan sopimuksen nojalla vaihdettavien henkilötietojen suojaan sovelletaan sopimusosapuolten alueilla voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti tiettyjä vähimmäisedellytyksiä. Henkilötietojen suojasta säädetään henkilötietolaisa (523/1999) sekä tullilaissa (1466/1994).

Henkilötietojen suojan vähimmäisedellytysten mukaisesti henkilötietoja ei saa toimittaa, jos tietojen välittäminen tai käyttö olisi vastoin jommankumman sopimuspuolen lakia tai erityisesti tietosuojalainsäädäntöä. Artiklan mukaan tästä vaatimuksesta ei voida poiketa silloinkaan, kun tietojen luovuttamisesta ei olisi haittaa kyseiselle henkilölle. Tiedot vastaanottaneen tulliviranomaisen on pyynnöstä ilmoitettava tiedot toimittaneelle tulliviranomaiselle tietojen käytöstä sekä saavutetuista tuloksista.

Artiklan mukaan henkilötietoja vastaanottanut tulliviranomainen saa toimittaa tietoja ainoastaan tulliviranomaisille ja muille lainvalvontaviranomaisille. Lisäksi henkilötietoja voidaan toimittaa syyttäjä- ja oikeusviranomaisille syyttämistarkoituksiin. Tietoja ei saa antaa muille henkilöille kuin niille, joilta niiden käyttämisestä näihin tarkoituksiin vaaditaan, paitsi jos tiedot toimittava tulliviranomainen antaa tähän nimenomaisen suostumuksensa ja tiedonvälitys on sallittua vastaanottavien viranomaisten toimintaa sääntelevien lakien mukaisesti.

Artiklassa määrätään, että pyynnön vastaanottaneen tulliviranomaisen on varmistettava lähetettävien henkilötietojen paikkansa-

pitävyys ja oikeellisuus. Tiedot toimittava viranomainen varmistaa tietojen virheettömyyden ja ajantasaisuuden. Pyyntöön esittänyt tulliviranomainen korjaa, hävittää tai poistaa virheelliset henkilötiedot tarvittaessa.

Tiedot toimittavan tulliviranomaisen on lähetettävä yhdessä henkilötietojen kanssa ilmoitus tietojen poistamiselle omassa lainsäädännössään asetetusta määräajasta. Henkilötiedot on kuitenkin poistettava aina heti, kun niiden käyttötarve lakkaa.

Sopimuspuolten tulliviranomaisten on pidettävä rekisteriä lähetetyistä tai vastaanotetuista henkilötiedoista. Niiden on myös huolehdittava henkilötietojen suojaamisesta luvattomalta käytöltä, muuttamiselta, julkaisemiselta, vahingoittamiselta ja tuhoamiselta. Sopimuspuolet varmistavat tietosuojan tason, joka vastaa vähintään tämän sopimuksen liitteen periaatteiden soveltamisesta syntyvää tasoa. Sopimusosapuolten on ilmoitettava toisilleen se toimivaltainen kansallinen viranomainen, jolle henkilötietojen suojaa koskevia kyselyitä voidaan osoittaa. Suomessa henkilötietojen käsittelyä valvoo tietosuojavaltuutettu. Kosovossa tietosuojaviranomaisena toimii Suomen eduskunnan oikeusasiamiestä vastaava viranomainen (Institution of Peoples Advocate).

15 artikla. Asiakirjojen tiedoksi antaminen. Artiklassa määrätään tullilainsäädännön soveltamista koskevien hallintoviranomaisten toimenpiteisiin ja päätöksiin liittyvien asiakirjojen tiedoksi antamisesta asianomaisille luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille, jotka asuvat tai ovat sijoittautuneet pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueelle. Tiedoksiannot toimitetaan pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti, mutta tiedoksiannoissa voidaan kuitenkin noudattaa pyynnössä esitettyä erityistä muotoa tai menettelyä, jos tämä ei ole pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lakien vastaista. Tiedoksiannotodistus voi olla asianomaisen henkilön antama vastaanottotodistus tai pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen toimivaltaisen viranomaisen antama todistus, josta käy ilmi tiedoksiantotapa ja -päivämäärä.

Rikosoikeusapulain 17 §:ään sisältyy vastaavat säännökset tiedoksiannon toimittamisesta Suomessa. Lisäksi rikosoikeusapula-

tuksessa on tarkempia säännöksiä tiedoksiannon toimittamisesta.

16 artikla. Avunantoa koskevien pyyntöjen muoto ja sisältö. Artikla sisältää määräykset avunantopyyntöjen muodosta ja sisällöstä. Pyyntö on tehtävä kirjallisesti, ja niihin on liitettävä tarvittavat asiakirjat. Suulliset pyynnot voidaan hyväksyä kiireellisissä tapauksissa, mutta ne on välittömästi vahvistettava kirjallisesti. Pyyntöistä tulee käydä ilmi pyynnön esittävä tulliviranomainen, pyydetävät toimenpiteet, pyynnön tarkoitus ja aihe, asiaan liittyvä lainsäädäntö, säännöt ja muut oikeudelliset tekijät sekä mahdollisimman tarkat ja kattavat tiedot tutkinnan kohteena olevista henkilöistä tai oikeushenkilöistä. Lisäksi pyynnössä tulee olla yhteenveto asiaa koskevista seikoista lukuun ottamatta sopimuksen 15 artiklassa tarkoitettuja tapauksia. Pyyntö on tehtävä englanniksi tai jollakin muulla pyynnön vastaanottaneen tulliviranomaisen hyväksymällä kielellä.

Jos pyyntö ei täytä muotovaatimuksia, pyynnön vastaanottanut tulliviranomainen voi vaatia sen korjaamista tai täydentämistä. Varotoimenpiteitä voidaan kuitenkin toteuttaa pyynnön täyttämisen mahdollistamiseksi.

Rikosoikeusapulain 7 § sisältää vastaavat säännökset oikeusapupyntöjen muodosta ja sisällöstä. Rikosoikeusapulain 8 §:ssä säädetään oikeusapupyntöissä käytettävästä kielestä. Sen mukaan Suomeen tuleva oikeusapupyntö tulee tehdä suomen tai ruotsin kielellä taikka siihen on sisällytettävä käännös jommallekummalle näistä kielistä. Rikosoikeusapulaissa mahdollistetaan kuitenkin oikeusavun antaminen muullakin kielellä, jollei pyynnön täyttämiseksi rikosoikeusapulain mukaan muutoin ole estettä. Lisäksi rikosoikeusapuasituksen 9 §:n nojalla oikeusapupyntöjä voidaan tehdä muun muassa englannin, ranskan ja saksan kielellä.

17 artikla. Poikkeukset avunantamisvelvollisuudesta. Artiklassa määrätään avunantamisvelvollisuutta koskevista poikkeuksista. Sopimuspuolen tulliviranomainen voi kieltäytyä avunannosta kokonaan tai osittain tai suostua avunantoon vain tietyin ehdoin ja edellytyksin, jos avun antaminen saattaisi vahingoittaa valtion täysivaltaisuutta, turvallisuutta, yleistä järjestystä, oikeusjärjestyksen perusteita (order public), kansallisen oikeus-

järjestelmän peruseriaatteita tai muita olennaisia etuja, taikka merkitsisi teollisten, liike- tai ammattisalaisuuksien loukkaamista. Mikäli avunannosta kieltäydytään, sopimuspuolet sitoutuvat ilmoittamaan kirjallisesti ja viipymättä pyynnön esittäneelle tulliviranomaiselle kieltäytymispäätöksestä ja sen perusteista.

Avunantamista voidaan lykätä, jos se haittaa käynnissä olevaa tutkintaa, syyttämistä tai oikeudenkäyntiä. Tässä tapauksessa sopimuspuolten tulliviranomaiset neuvottelevat selvittääkseen, voidaanko apua antaa pyynnön vastaanottaneen tulliviranomaisen mahdollisesti asettamin ehdoin ja edellytyksin. Jos toisen sopimuspuolen tulliviranomainen pyytää sellaista apua, jota se ei itse voisi pyydettäessä antaa, sen tulee huomauttaa tätä seikasta pyynnössään. Tällöin avunantopyyntöön suostuminen jää pyynnön vastaanottaneen tulliviranomaisen harkittavaksi sen alueella voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Artiklan sisältämät kieltäytymisperusteet vastaavat keskeisiltä osin rikosoikeusapulain 12 §:ssä säädettyjä kieltäytymisperusteita. Erona on se, että rikosoikeusapulain mukaan oikeusavusta tulisi aina kieltäytyä 12 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Rikosoikeusapulain 13 § sisältää lisäksi säännökset harkinnanvaraisista kieltäytymisperusteista. Myös näiden kieltäytymisperusteiden voidaan katsoa olevan käytössä sopimusta sovellettaessa. Lisäksi rikosoikeusapulain 13 §:n 2 momenttiin sisältyy säännös oikeusapupyntöjen toimeenpanon lykkäämisestä, joka vastaa artiklan 3 kappaleen määräystä.

Rikosoikeusapulaki ei edellytä vastavuoroisuutta oikeusavun antamisessa. Rikosoikeusapulain 16 ja 26 § sisältävät kuitenkin säännökset oikeusavun epäämisestä puuttuvan vastavuoroisuuden perusteella sekä vastavuoroisuuden vahvistamisesta. Säännökset liittyvät artiklan 4 kappaleen soveltamiseen.

18 artikla. Kustannukset. Artikla koskee sopimuksen täytäntöönpanosta aiheutuvien kustannusten korvaamista. Sopimuspuolten tulliviranomaiset vastaavat itse kustannuksista lukuun ottamatta asiantuntijoille, todistajille sekä muille kuin valtion palveluksessa oleville kääntäjille ja tulkeille maksettavia

palkkioita. Mikäli pyynnön täyttäminen tulee aiheuttamaan huomattavia ja erityisiä kuluja, tulliviranomaiset neuvottelevat keskenään pyynnön toteuttamisen ehdoista ja edellytyksistä sekä kustannusten jaosta.

Rikosoikeusapulain 25 §:ssä säädetään oikeusavun antamisesta aiheutuvista kustannuksista. Sen mukaan kustannuksista ei peritä korvausta pyynnön esittäneeltä valtiolta, jollei asetuksella toisin säädetä. Rikosoikeusapusetuksen 20 §:ssä säädetään vieraasta valtiosta kuultavaksi kutsutun todistajan ja asiantuntijan oikeudesta saada valtion varoista korvausta kustannuksistaan.

19 artikla. Avunannon toteuttaminen. Artiklassa määrätään sopimuksen täytäntöönpanosta. Sen mukaan sopimuksen mukaista apua annetaan suoraan sopimuspuolten tulliviranomaisten kesken.

Artiklan mukaan tulliviranomaiset voivat myös järjestää suoran yhteydenpidon tiettyjen yksikköjensä välille. Tulliviranomaiset vaihtavat keskenään luettelot tähän tarkoitukseen nimeämistään virkamiehistä.

Rikosoikeusapulain 4 ja 5 § sisältävät säännökset oikeusapupyyntöjen toimittamisessa noudatettavasta yhteydenpitojärjestyksestä. Säännökset sallivat suoran yhteydenpidon toimivaltaisten viranomaisten välillä.

20 artikla. Alueellinen soveltaminen; täytäntöönpano ja tulkinta. Artiklassa määrätään sopimuksen soveltamisalueesta. Sopimusta sovelletaan Suomen tasavallan ja Kosovon tasavallan tullialueella, siten kun ne on määritelty maiden kansallisessa lainsäädännössä ja hallinnollisissa määräyksissä. Artiklassa todetaan myös, ettei sopimus estä osapuolia antamasta toisilleen apua laajemmin muiden kansainvälisten sopimusten tai järjestelyiden taikka sopimuspuolten lainsäädännön mukaisesti. Tulliviranomaiset sopivat keskenään sopimuksen yksityiskohtaisista täytäntöönpanojärjestelyistä. Mahdolliset sopimuksen tulkinnasta ja soveltamisesta aiheutuvat ongelmat ja epäselvyydet pyritään artiklan mukaan ratkaisemaan yhteisymmärryksessä. Jos mahdollinen ongelma ei näin menetellen ratkea, ratkaistaan asia diplomaattiteitse.

21 artikla. Täydentävyys. Artiklassa määrätään, että rajoittamatta 13 ja 14 artiklan soveltamista sopimus ei estä soveltamasta yh-

teisön säännöksiä Euroopan yhteisöjen komission toimivaltaisten yksikköjen ja Suomen tasavallan tulliviranomaisten välisestä sellaisen tietojen toimittamisesta, jotka koskevat tulliasioissa saatuja, yhteisölle mahdollisesti merkityksellisiä tietoja.

22 artikla. Voimaantulo ja päättyminen. Artikla sisältää sopimuksen voimaantuloa ja päättymistä koskevat tavanomaiset määräykset. Sopimus on tarkoitettu olemaan voimassa toistaiseksi. Mahdollinen irtisanominen tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun toinen sopimuspuoli on vastaanottanut irtisanomisilmoituksen. Sopimuksen päättymisestä huolimatta käynnissä olevat menettelyt saatetaan päätökseen sopimuksen mukaisesti.

1.2 Liitteen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön

1 kappale. Kappaleessa määritellään automaattisen tietojenkäsittelyn avulla käsiteltävien tietojen laatu. Tietojen tulee olla asianmukaisesti ja laillisesti hankittuja ja käsiteltyjä. Niiden on myös oltava määriteltyjä ja laillisiin tarkoituksiin tallennettuja, eikä niitä saa käyttää vastoin niiden varsinaista käyttötarkoitusta. Edelleen kappaleessa edellytetään, että tiedot ovat riittäviä, merkityksellisiä ja tarkoitukseensa nähden oikeasuhtaisia. Tietojen tulee olla oikeellisia ja tarvittaessa ajan tasalla, ja ne on säilytettävä niin, ettei tiedon kohteen yksilöinti ole mahdollista kauemmin kuin on tarpeen siihen tarkoitukseen, jota varten tiedot on talletettu.

2 kappale. Kappale koskee arkaluonteisia tietoja, joiden käsittely automaattisen tietojenkäsittelyn menetelmin on jo sellaisenaan omiaan vaarantamaan yksilön oikeudet ja edut. Tällaisiin tietoihin kuuluvat ne tiedot, joista käy ilmi rotu, poliittiset mielipiteet, uskonnollinen tai muu vakaumus, terveys tai sukupuolielämä taikka jotka liittyvät rikosoikeudellisiin tuomioihin. Kappaleen mukaan kyseisiä tietoja ei saa käsitellä automaattisessa tietojenkäsittelyssä, jollei kansallinen lainsäädäntö anna yksilölle riittävää oikeussuojaa.

3 kappale. Kappaleessa edellytetään ryhtyttäväksi asianmukaisiin turvatoimiin automaattisessa tietojenkäsittelyssä käsiteltävi-

en henkilötietojen suojaamiseksi luvattomalta hävittämiseltä ja tahattomalta katoamiselta. Samanlaisia toimenpiteitä tarvitaan luvattoman käytön muuttamisen tai levittämisen varalta.

4 kappale. Kappaleen sisältämät oikeusturvakeinot käsittävät rekisteröidyn suojelemiseksi tarvittavat toimet. Niiden mukaan jokaisen on voitava todeta automaattisesti käsiteltävän henkilörekisterin olemassaolo ja sen päätarkoitukset, rekisterinpitäjän henkilöllisyys ja kotipaikka tai pääasiallinen toimipaikka. Edelleen jokaisen tulee voida kohtuullisin väliajoin ja ilman kohtuuttomia viivästyksiä tai kustannuksia saada vahvistus siitä, onko häntä koskevia tietoja talletettu automaattisesti käsiteltävään rekisteriin sekä saada tällaiset tiedot ymmärrettävässä muodossa. Liitteen 1 ja 2 kappaleessa esitetyt pääperiaatteita toteuttavan kansallisen lain vastaisesti käsitellyt tiedot tulee tarvittaessa saada oikaistuksi tai poistetuksi. Lisäksi jokaisella on oikeus oikeudellisiin toimenpiteisiin, jos vahvistusta, tiedonsaantia, oikaisua tai poistamista koskevaa pyyntöä ei noudateta.

5.1. kappale. Kappaleen mukaan liitteen 1, 2 ja 4 kappaleissa määriteltyihin tietosuojan peruseriaatteisiin ei sallita poikkeuksia muutoin kuin tässä kappaleessa määritellyissä rajoissa.

5.2. kappale. Kappaleen mukaan rajoitukset ovat sallittuja vain, jos niistä on säädetty kyseisen sopimuspuolen laissa ja se on välttämätöntä demokraattisessa yhteiskunnassa valtion turvallisuuden, yleisen turvallisuuden tai valtion rahatalouden etujen suojaamiseksi taikka rekisteröidyn tai muiden henkilöiden oikeuksien ja vapauksien turvaamiseksi.

5.3. kappale. Kappale antaa mahdollisuuden lailla rajoittaa 4 kappaleen b ja d alakohdissa lueteltuja oikeuksia silloin, kun kysymyksessä ovat sellaiset automaattisessa tietojenkäsittelyssä käsiteltävät henkilörekisterit, joita käytetään tilastollisiin tarkoituksiin tai tieteelliseen tutkimukseen, jos tästä ei ilmeisesti aiheudu tietosuojan loukkaamisen vaaraa.

6 kappale. Sopimuspuolet velvoitetaan huolehtimaan siitä, että osapuolen oma lainsäädäntö sisältää tarpeelliset rangaistussään-

nökset ja oikeuskeinot tietosuojan peruseriaatteiden loukkauksen varalta.

7 kappale. Kappaleen mukaan rekisteröidylle voidaan myöntää laajempi suoja kuin mitä sopimus edellyttää.

2 Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Pykälä sisältää säännöksen, jolla saataan voimaan ne sopimuksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä selostetaan jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta koskevassa jaksossa.

2 §. Pykälä sisältää sopimuksen mukaisesti vaihdettujen tietojen, asiakirjojen ja muiden ilmoitusten salassapitoa sekä niiden edelleen luovuttamista ja käyttöä koskevat säännökset. Sopimuksessa määrätään, että siinä tarkoitettua yhteistyötä varten tulliviranomaisen vastaanottamat, tuottamat tai lähettämät tiedot, asiakirjat ja muut ilmoitukset on pidettävä salassa, eikä niitä saa luovuttaa tai käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, mitä varten ne on annettu, ellei asiakirjan luovuttaja ole antanut siihen etukäteen kirjallista suostumustaan. Näiltä osin sopimuksessa sitoudutaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain säännöksistä poikkeavaan menettelyyn, jossa sopimuksen määräykset edellyttävät sen puitteissa vaihdettujen tietojen osalta tehostettua suojaa. Lakiehdotuksen 2 §:n mukainen erityinen salassapitosäännös on siten tarpeen. Voimaansaattamislakiin ehdotetaan siten otettavaksi salassapidosta nimenomainen säännös.

3 §. Voimaantuloajankohdasta säädettäisiin tasavallan presidentin asetuksella. Laki on tarkoitus saattaa voimaan samanaikaisesti kuin sopimus tulee voimaan.

3 Voimaantulo

Sopimuksen mukaan sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, kun kaikki sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansallisen lainsäädännön mukaiset toimenpiteet on suoritettu. Sopimus tulee voimaan kuu-
denkymmenen päivän kuluttua jälkimmäisen ilmoituksen vastaanottamisesta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

4.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain (731/1999) 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Eduskunnan perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan perustuslaissa tarkoitettu eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset. Sopimuksen määräykset on luettava lainsäädännön alaan, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla taikka jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä tai siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kysymykseen ei vaikuta se, onko jokin määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11, 12 ja 45/2000 vp).

Sopimus sisältää useita sellaisia määräyksiä, jotka kuuluvat edellä esitetyn mukaisesti lainsäädännön alaan. Ensinnäkin sopimuksen 1 artikla sisältää sopimuksessa käytetyt määritelmät. Sopimuksen 2 artiklassa määrätään sopimuksen soveltamisalasta ja 20 artiklassa sopimuksen alueellisesta soveltamisalasta. Tällaiset määräykset, jotka välillisesti vaikuttavat aineellisten sopimusmääräysten sisältöön ja soveltamiseen, kuuluvat itsekin lainsäädännön alaan (PeVL 6/2001 vp).

Sopimuksen 7 artiklassa määrätään tulliviranomaisten velvollisuudesta valvoa henkilöitä, tavaroita, kulkuneuvoja ja toimitiloja, jotka mahdollisesti liittyvät tullilainsäädännön vastaiseen toimintaan. Sopimuksen 10 artikla puolestaan koskee tulliviranomaisen velvollisuutta suorittaa tutkintaa toisen sopimuspuolen tulliviranomaisen pyynnöstä. Tällaisesta viranomaiselle asetettavasta velvollisuudesta käyttää lainmukaisia toimivaltuuksiaan on säädettävä lailla. Myös sopimuksen

3 artiklan 1 kohdan a—c alakohdan määräykset tulliviranomaisten velvollisuuksista hankkia tietoja toisen sopimuspuolen tulliviranomaisen pyynnöstä koskevat ainakin välillisesti viranomaisten velvollisuuksia käyttäen lainmukaisia toimivaltuuksiaan. Määräykset kuuluvat näin ollen lainsäädännön alaan. Sopimuksen 5 artikla kuuluu lainsäädännön alaan myös sillä perusteella, että sen määräykset koskevat perusoikeuksia.

Sopimuksen 8 artikla koskee valvottua läpikäymistä. Valvotussa läpikäymisessä viranomaisen pidättäytyy tietyin edellytyksin puuttumasta laittomaksi epäiltyyn kuljetukseen. Tämän vuoksi valvotusta läpikäymisestä samoin kuin siinä noudatettavasta menettelystä tulee säätää lailla. Artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 11 artiklassa määrätään asiantuntijana ja todistajana toimimisesta toisen sopimuspuolen alueella. Tällaisista seikoista tulee säätää lailla, minkä vuoksi määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 12 artikla sisältää muun ohella määräyksen aseenkannosta toisen sopimuspuolen alueella sekä sopimuspuolen lainsäädännön suojan ulottamisesta alueellaan oleviin toisen sopimuspuolen virkamiehiin. Näistä asioista säädetään Suomessa lailla. Artikla sisältää näin ollen lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä.

Sopimuksen 13 artikla koskee sopimuksessa tarkoitettujen tietojen ja asiakirjojen käyttöä. Artikla sisältää määräyksiä muun muassa siitä, missä rajoissa tietoja ja asiakirjoja voidaan luovuttaa edelleen, sekä siitä, että tiedot ovat luottamuksellisia ja salassapitosuojan alaisia. Tietojen ja asiakirjojen salassapidosta ja luovuttamisesta on voimassa laintasoista sääntelyä. Artiklan määräyksiä on myös muutoin pidettävä luonteeltaan sellaisina, että niiden kattamista asioista tulee säätää lailla. Artiklan määräysten on näin ollen katsottava kuuluvan lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 14 artikla sisältää henkilötietojen suojaa koskevia määräyksiä. Lisäksi sopimuksessa olevassa erottamattomassa liitteessä on säännökset tietosuojan peruseräistä henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä. Liitteen säännökset pohjautuvat Euroopan neuvoston tietosuojayleissopimuksen artikloihin.

Perustuslain 10 §:n mukaan henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Perustuslakivaliokunta on käytännössään luonnehtinut perustuslain jättävän henkilötietojen suojaa tarkoittavan sääntelyn yksityiskohdat lainsäätäjän harkintaan (esim. PeVL 1/2002 vp). Hallintovaliokunnan lausunnoista (esim. HaVM 26 ja 27/2002 vp) ilmenee, että henkilötietojen suojan kannalta tärkeitä sääntelykohteita ovat ainakin rekisteröinnin tavoite, rekisteröitävien henkilötietojen sisältö, niiden sallitut käyttötarkoitukset tietojen luovutettavuus mukaan luettuna sekä tietojen säilytysaika henkilörekistereissä ja rekisteröidyn oikeusturva. Lisäksi hallintovaliokunta on katsonut lailla säätämisen vaatimuksen ulottuvan myös mahdollisuuden luovuttaa henkilötietoja teknisen käyttöyhteyden avulla. Henkilötietojen suojasta säädetään tullilaissa ja henkilötietolaissa.

Sopimuksen 14 artikla sisältää muun muassa henkilötietojen käyttämistä, luovuttamista ja poistamista koskevia määräyksiä, jotka kuuluvat edellä esitetyn perusteella lainsäädännön alaan. Sama koskee sopimuksen liitteen määräyksiä henkilötietojen automaattisesta tietojenkäsittelystä. Sopimuksen 14 artiklan määräykset koskevat myös tietojen salassapitoa ja luovuttamista ja kuuluvat lainsäädännön alaan silläkin perusteella, että näistä seikoista on säädettävä lailla.

Sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan a–c alakohtat, 4 artikla, 5 artikla, 6 artikla ja 9 artikla koskevat tietoja, joita sopimuspuolten tulliviranomaisten tulee sopimuksen mukaan toimittaa toisilleen. Sopimuksen 6 artikla puolestaan velvoittaa toimittamaan toisen sopimuspuolen viranomaiselle muun muassa todistusaineistoa. On ilmeistä, että ainakin osa tällaisista tiedoista ja asiakirjoista on salassa pidettäviä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdan perusteella. Niiden luovuttamisesta ulkomaan viranomaiselle on saman lain 30 §:n mukaan säädettävä lailla. Edellä mainitut määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan. Määräykset kuuluvat lainsäädännön

alaan myös sillä perusteella, että niistä voi seurata tulliviranomaiselle velvollisuus luovuttaa henkilötietoja Kosovon viranomaisille. Avunantopyyntöjen muotoa ja sisältöä koskevan 16 artiklan 2 kohdan e alakohdan nojalla pyynnössä on esitettävä mahdollisimman tarkat ja kattavat tiedot tutkinnan kohteena olevista luonnollisista henkilöistä tai oikeushenkilöistä. Myös tästä määräyksestä voi asiallisesti seurata velvollisuus luovuttaa henkilötietoja Kosovon viranomaisille, ja se kuuluu näin ollen lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 15 artiklassa on asiakirjojen tiedoksianto koskevat määräykset. Tiedoksi antamisesta on voimassa laintasoista sääntelyä, joten artikla kuuluu lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 17 artiklassa on määräykset avunantovelvollisuutta koskevista poikkeuksista. Edellä on todettu, että viranomaiselle asetettavasta velvollisuudesta käyttää lainmukaisia toimivaltuuksiaan on säädettävä lailla, ja vastaavasti on arvioitava avunantovelvollisuutta koskevia poikkeuksia. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

4.2 Käsittelyjärjestys

Sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Sopimus voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänen enemmistöllä, ja ehdotus sen voimaansaattamiseksi voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämisyksessä. Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

Eduskunta hyväksyisi Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2010 Suomen tasavallan hallituksen ja Kosovon tasavallan hallituksen välisestä yhteistyöstä ja keskinäisestä avunannosta tulliasioissa tehdyin sopimuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki**Kosovon kanssa yhteistyöstä ja keskinäisestä avunannosta tulliasioissa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Yhteistyöstä ja keskinäisestä avunannosta tulliasioissa Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2010 Suomen tasavallan hallituksen ja Kosovon tasavallan hallituksen välillä tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

muodossa vastaanottamat, tuottamat tai lähettämät tiedot, asiakirjat tai muut ilmoitukset on pidettävä salassa, eikä niitä saa käyttää tai luovuttaa muuhun kuin siihen tarkoitukseen, mitä varten ne on annettu, ellei tietojen luovuttaja ole antanut siihen etukäteen kirjallista suostumustaan.

2 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitetun sopimuksen mukaisesti tulliviranomaisen missä tahansa

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Tapani Töllä*

Sopimusteksti

**SOPIMUS
SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN
JA
KOSOVIDEN TASAVALLAN HALLITUKSEN
VÄLISESTÄ
YHTEISTYÖSTÄ JA KESKINÄISESTÄ
AVUNANNOSTA TULLIASIOISSA**

**AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF FINLAND
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC
OF KOSOVO
ON CO-OPERATION AND MUTUAL AS-
SISTANCE
IN CUSTOMS MATTERS**

Suomen tasavallan hallitus ja Kosovon tasavallan hallitus, jäljempänä "sopimuspuolet", jotka

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Kosovo hereafter referred to as the Contracting Parties;

katsovat, että tullilainsäädännön vastaiset teot vahingoittavat kummankin maan taloudellisia, verotaloudellisia, kulttuurisia ja yhteiskunnallisia etuja sekä kaupan laillisia etuja,

Considering that contraventions of customs legislation are prejudicial to the economic, fiscal, cultural and social interests of their respective countries, as well as to the legitimate interests of trade;

katsovat, että huumausaineiden ja psyko-trooppisten aineiden laitton kauppa on vaara kansanterveydelle ja yhteiskunnalle,

Considering that illicit trafficking in narcotic drugs and psychotropic substances constitutes a danger to public health and to society;

ottavat huomioon merkittäviä voimavaroja omaavien kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden ja terroristiryhmien muodostaman uhan, sekä tarpeen torjua se tehokkaasti,

Taking into account the threat of transnational organized crime and terrorist groups with their substantial resources and the need to effectively combat them;

katsovat, että on tärkeää varmistaa tavaroiden tuonnin tai viennin yhteydessä kannettavien tullien, verojen ja muiden maksujen täsmällinen määrääminen — mukaan lukien tavaroiden arvon ja alkuperän tarkka määrittäminen — sekä kieltoja, rajoituksia ja valvontaa koskevien määräysten asianmukainen soveltaminen,

Considering the importance of assuring the accurate assessment of duties, taxes and other charges collected on the importation or exportation of goods, including the accurate determination of the value and origin of goods, as well as the proper implementation of the provisions of prohibition, restriction and control;

ovat vakuuttuneita siitä, että pyrkimyksiä tullilainsäädännön vastaisten tekojen estämiseksi sekä pyrkimyksiä tuonnin ja viennin yhteydessä kannettavien tullien, verojen ja muiden maksujen täsmällisen kantamisen turvaamiseksi voitaisiin tehostaa niiden tulliviranomaisten välisellä tiiviillä yhteistyöllä,

Convinced that efforts to prevent contraventions of customs legislation and efforts to ensure accurate collection of import and export duties, taxes and other charges would be made more effective through close co-operation between their customs authorities;

ja jotka ottavat huomioon myös kahdenvä-

Having regard also to international instru-

listä keskinäistä avunantoa edistävät kansainväliset sopimukset,
ovat sopineet seuraavaa:

ments promoting bilateral mutual assistance;

Have agreed as follows:

1 artikla

Article 1

Määritelmät

Definitions

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan

For the purposes of this Agreement:

a) "tullilainsäädännöllä" tavaroiden ja maksuvälineiden tuonnista, viennistä ja kauttakuljetuksesta sekä tavaroiden tullimenettelyyn asettamisesta annettuja säännöksiä tai määräyksiä, jotka koskevat tulleja, veroja tai muita tulliviranomaisten kantamia maksuja taikka kieltoja, rajoituksia tai valvontaa;

a) "customs legislation" means provisions laid down by law or regulation concerning the importation, exportation and transit of goods and means of payment as well as placing of goods under any customs procedure, whether relating to duties, taxes or other charges levied by customs authorities, or to measures of prohibition, restriction or control;

b) "tullilainsäädännön vastaisella teolla" mitä tahansa tullilainsäädännön rikkomista tai sen yritystä;

b) "contravention" means any violation or attempted violation of customs legislation;

c) "tulliviranomaisella" Suomen tasavallassa Tullihallitusta ja Kosovon tasavallassa Kosovon tullia (Dogana e Kosovës);

c) "customs authority" means for the Republic of Finland, the National Board of Customs (Tullihallitus) and for the Republic of Kosovo, Kosovo Customs (Dogana e Kosovës);

d) "pyynnön esittäväällä tulliviranomaisella" sen sopimuspuolen toimivaltaista tulliviranomaista, joka pyytää apua tulliasioissa;

d) "requesting customs authority" means the competent customs authority of a Contracting Party which makes a request for assistance in customs matters;

e) "pyynnön vastaanottaneella tulliviranomaisella" sen sopimuspuolen toimivaltaista tulliviranomaista, jolta pyydetään apua tulliasioissa;

e) "requested customs authority," means the competent customs authority of a Contracting Party which receives a request for assistance in customs matters;

f) "valvotulla läpikäynnillä" menettelytapaa, jolla laittomien lähetysten kulku sopimuspuolten alueelta, alueen kautta tai alueelle sallitaan niiden toimivaltaisten viranomaisten tietien ja valvonnassa tullilainsäädännön vastaisiin tekoihin osallisten henkilöiden tunnistamiseksi;

f) "controlled delivery" means the technique of allowing illicit consignments to pass out of, through or into the territories of the Contracting Parties, with the knowledge and under the supervision of their competent authorities, with a view to detecting and identifying persons involved in contraventions of customs legislation;

g) "henkilötiedoilla" tietoja, jotka koskevat tunnistettua tai tunnistettavissa olevaa yksilöä;

g) "personal data" means any information relating to an identified or identifiable individual;

h) "huumausaineilla" eloperäistä tai synteettistä ainetta, joka mainitaan Yhdistyneiden Kansakuntien alaisuudessa vuonna 1961 tehdyn huumausaineyleissopimuksen I ja II listassa, sellaisina kuin ne ovat muutettuina, sekä ainetta, joka on rinnastettu huumausaineisiin kansallisessa lainsäädännössä;

h) "narcotic drugs" means any substance, natural or synthetic, in Schedules I and II of the Single Convention on Narcotic Drugs of 1961, drawn up under the auspices of the United Nations Organisation, as amended, as well as any substance assimilated to narcotic drugs in national legislation;

i) "psykotropisilla aineilla" eloperäistä, synteettistä tai luonnosta saatavaa ainetta, joka mainitaan Yhdistyneiden Kansakuntien alaisuudessa vuonna 1971 tehdyn psykotropisia aineita koskevan yleissopimuksen I, II, III ja IV listassa, sellaisina kuin ne ovat muutettuina, sekä mitä tahansa ainetta, joka on rinnastettu psykotropisiin aineisiin kansallisessa lainsäädännössä;

j) "huumausaineiden lähtöaineilla" kemiallisia aineita, jotka on lueteltu vuonna 1988 huumausaineiden ja psykotropisten aineiden laitonta kauppaa vastaan tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen liitteessä, sellaisena kuin se on muutettuna.

i) "psychotropic substances" means any substance, natural or synthetic, or any natural material in Schedules I, II, III and IV of the Convention on Psychotropic Substances of 1971, drawn up under the auspices of the United Nations Organisation, as amended, as well as any substance assimilated to psychotropic substances in national legislation;

j) "precursors" means chemical substances listed in the Annex to the United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances of 1988, as amended.

2 artikla

Sopimuksen soveltamisala

1. Sopimuspuolet antavat tulliviranomaisensa välityksellä ja tämän sopimuksen määräysten mukaisesti toisilleen apua

a) tullilainsäädännön asianmukaisen soveltamisen varmistamiseksi;

b) tullilainsäädännön vastaisten tekojen estämiseksi, tutkimiseksi ja niitä koskeviin syytöksiin ryhtymiseksi;

c) tapauksissa, jotka koskevat tullilainsäädännön soveltamiseen liittyvien asiakirjojen tiedoksi antamista.

2. Tämän sopimuksen mukaista apua annetaan pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti sekä pyynnön vastaanottaneen tulliviranomaisen toimivallan ja käytettävissä olevien voimavarojen rajoissa. Tarvittaessa tulliviranomainen voi siirtää avunannon muun toimivaltaisen viranomaisen hoidettavaksi.

3. Tämä sopimus ei koske tullien, verojen ja muiden maksujen perintää toisen sopimuspuolen lukuun.

4. Tämä sopimus ei vaikuta niiden rikosasioissa annettavaa oikeusapua koskevien kansainvälisten sopimusten soveltamiseen, joita sopimuspuolet ovat tehneet.

Article 2

Scope of Agreement

1. The Contracting Parties shall, through their customs authorities and in accordance with the provisions set out in this Agreement, provide each other with assistance:

a) in order to ensure that customs legislation is properly applied;

b) in order to prevent, investigate and prosecute contraventions of customs legislation;

c) in cases concerning the notification of documents regarding the application of customs legislation.

2. Assistance within the framework of this Agreement shall be rendered in accordance with the legislation in force in the territory of the requested Contracting Party and within the competence and available resources of the requested customs authority. If necessary, the customs authority can arrange for assistance to be provided by another competent authority.

3. This Agreement does not provide for the recovery of duties, taxes and any other charges on behalf of the other Contracting Party.

4. This Agreement shall not affect the application of international agreements on legal assistance in criminal matters into which the Contracting Parties have entered.

3 artikla

Avunannon soveltamisala

1. Tulliviranomaiset toimittavat joko omaaloitteisesti tai pyynnöstä toisilleen kaikki tiedot, jotka voivat auttaa:

a) tuonnin ja viennin yhteydessä kannettavien tullien, verojen ja tulliviranomaisten kantamien muiden maksujen täsmällistä kantamista, sekä erityisesti sellaiset tiedot, jotka voivat auttaa tavaroiden tullausarvon ja tariffinimikkeen määrittämistä;

b) tuontia, vientiä ja kauttakulkua koskevien kieltojen ja rajoitusten asianmukaista noudattamista;

c) sellaisten alkuperäsääntöjen asianmukaista soveltamista, jotka eivät sisälly jomankumman tai molempien sopimuspuolten tekemiin etuuskohtelusopimuksiin.

2. Jos pyynnön vastaanottaneella tulliviranomaisella ei ole käytettävissään pyydettyä tietoa, se pyrkii hankkimaan kyseisen tiedon käyttäen kaikkia pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella voimassa olevan lainsäädännön määräysten mukaisia keinoja.

3. Pynnön vastaanottanut tulliviranomainen pyrkii hankkimaan tiedot siten kuin toimiessaan omaan lukuunsa.

4. Mikäli pyynnön vastaanottanut tulliviranomainen ei ole toimivaltainen viranomainen täyttämään pyyntöä, se neuvoteltuaan ensin asianmukaisesti joko välittää pyynnön viipymättä toimivaltaiselle viranomaiselle, joka toimii pyynnön pohjalta lain mukaisen toimivaltansa nojalla, taikka ilmoittaa pyynnön esittäneelle tulliviranomaiselle asianmukaisesta menettelystä, jota kyseisen pyynnön osalta on noudatettava.

5. Sopimuspuolten tulliviranomaiset pyrkivät tekemään yhteistyötä myös seuraavilla aloilla, mikäli se ei ole niiden kansallisen lainsäädännön vastaista:

a) tullin henkilöstölle tarkoitettujen erityisten koulutusohjelmien käynnistäminen, kehittäminen ja parantaminen;

b) uusien laitteiden ja menettelyiden arviointi ja testaus.

Article 3

Scope of assistance

1. The customs authorities shall, either on their own initiative or upon request, supply to each other all information which may help ensure accuracy in:

a) the collection of import and export duties, taxes and other charges levied by customs authorities and, in particular, information which may help assess the value of goods for customs purposes and to establish their tariff classification;

b) the implementation of import, export and transit prohibitions and restrictions;

c) the application of rules of origin not covered by preferential agreements concluded by one of or both Contracting Parties.

2. If the requested customs authority does not have the information asked for, it shall seek that information by all means available under the provisions of legislation in force in the territory of the requested Contracting Party.

3. The requested customs authority shall seek the information as if it were acting on its own account.

4. In the event the requested customs authority is not the competent authority to comply with the request, it shall, after appropriate consultation, either promptly transmit the request to the competent agency who shall act upon the request according to its powers under the law, or advise the requesting customs authority of the appropriate procedure to be followed regarding such a request.

5. The customs authorities of the Contracting Parties shall, if not contrary to their domestic law, also seek to cooperate in:

a) initiating, developing or improving specific training programmes for their personnel

b) the consideration and testing of new equipment and procedures.

4 artikla

Tiedot tavaroiden liikkumisesta

Tulliviranomaiset ilmoittavat pyynnöstä toisilleen seuraavat tiedot:

a) onko sopimuspuolen alueelle tuodut tavarat viety laillisesti toisen sopimuspuolen alueelta;

b) onko sopimuspuolen alueelta viedyt tavarat tuotu laillisesti toisen sopimuspuolen alueelle, ja mihin tullimenettelyyn tavarat on mahdollisesti asetettu;

c) onko tavarat, joille on myönnetty etuuskohtelu vietäessä ne sopimuspuolen alueelta, tuotu asianmukaisesti toisen sopimuspuolen alueelle, jolloin tietoja annetaan myös kaikista tullivalvontatoimenpiteistä, joita tavaroihin on kohdistettu.

5 artikla

Tiedot tullilainsäädännön vastaisista teoista

Tulliviranomaiset ilmoittavat omaloitteisesti tai pyynnöstä toisilleen kaikki sellaiset tullilainsäädännön vastaisiin teoihin liittyvät tiedot, joista niille on todennäköisesti hyötyä, ja erityisesti tietoja:

a) luonnollisista henkilöistä tai oikeushenkilöistä, joiden tiedetään tai epäillään syyllistyneen tai syyllistyneen toisen sopimuspuolen alueella voimassa olevan tullilainsäädännön vastaisiin teoihin;

b) tavaroista, joiden tiedetään tai epäillään olevan laittoman kaupan kohteena;

c) kuljetusvälineistä ja konteista, joita tiedetään tai epäillään käytettävän toisen sopimuspuolen alueella voimassa olevan tullilainsäädännön vastaisissa teoissa;

d) uusista keinoista ja menetelmistä, joita tiedetään tai epäillään käytettävän tullilainsäädännön vastaisissa teoissa.

Article 4

Information on movement of goods

The customs authorities shall, upon request, supply to each other any information showing:

a) whether goods which are imported into the territory of one Contracting Party have been lawfully exported from the territory of the other Contracting Party;

b) whether goods which are exported from the territory of one Contracting Party have been lawfully imported into the territory of the other Contracting Party and the nature of the customs procedure, if any, under which the goods have been placed;

c) whether goods which are granted favourable treatment upon exportation from the territory of one Contracting Party have been duly imported into the territory of the other Contracting Party, it being understood that information shall also be provided on any customs control measures to which the goods have been subjected.

Article 5

Information on contraventions of customs legislation

The customs authorities shall, on their own initiative or upon request, supply to each other all information likely to be of use to them relating to contraventions of customs legislation and, in particular, regarding:

a) natural or legal persons known to be, or suspected of, contravening or having contravened the customs legislation in force in the territory of the other Contracting Party;

b) goods known to be, or suspected of being, the subject of illicit traffic;

c) means of transport and containers known to be, or suspected of being, used in contraventions of the customs legislation in force in the territory of the other Contracting Party;

d) new ways and means known to be, or suspected of being, employed in contraventions of customs legislation.

6 artikla

Tiedostot ja asiakirjat

1. Sopimuspuolen tulliviranomainen toimittaa oma-aloitteisesti tai pyynnöstä toisen sopimuspuolen tulliviranomaiselle kertomuksia, todistusasiakirjoja tai oikeaksi todistettuja asiakirjajäljennöksiä, jotka sisältävät kaikki saatavilla olevat tiedot suoritetuista tai suunnitelluista toimista, jotka ovat tai ilmeisesti ovat sen sopimuspuolen alueella voimassa olevan tullilainsäädännön vastaisia tekoja.

2. Tässä sopimuksessa tarkoitetut asiakirjat voidaan korvata tietokoneella tuotetulla missä tahansa muodossa olevalla samansisältöisellä tiedolla. Samanaikaisesti tulisi toimittaa kaikki aineiston tulkintaa tai käyttöä varten tarvittavat tiedot.

3. Tulliviranomaiset pyytävät alkuperäisiä asiakirjoja vain silloin, kun oikeaksi todistetut jäljennökset olisivat riittämättömiä.

4. Toisen sopimuspuolen tulliviranomaiselta saadut alkuperäiset asiakirjat palautetaan mahdollisimman pian. Oikeuskäsittelyn tai vastaaviin tarkoituksiin välttämättä tarvittavat alkuperäiskappaleet on pyynnöstä palautettava välittömästi.

7 artikla

Henkilö-, tavara- ja kuljetusvälinevalvonta

1. Sopimuspuolten tulliviranomaiset kohdistavat tullivalvontaa joko oma-aloitteisesti tai pyynnöstä:

a) henkilöihin, joiden tiedetään tai epäillään rikkovan toisen sopimuspuolen tullilainsäädäntöä;

b) sellaisten tavaroiden ja maksuvälineiden liikkumiseen, joita toisen sopimuspuolen tulliviranomainen ilmoittaa epäilevänsä sen alueelle tai alueelta tapahtuvan laittoman kaupan kohteeksi;

c) kuljetusvälineisiin, joita tiedetään tai epäillään käytettävän toisen sopimuspuolen alueella voimassa olevan tullilainsäädännön vastaisissa teoissa;

Article 6

Files and documents

1. The customs authority of one Contracting Party shall, on its own initiative or upon request, supply to the customs authority of the other Contracting Party reports, records of evidence or certified copies of documents giving all available information on transactions, completed or planned, which constitute or appear to constitute a contravention of the customs legislation in force in the territory of that Contracting Party.

2. The documents provided for in this Agreement may be replaced by computerised information produced in any form for the same purpose. All relevant information for the interpretation or utilisation of the material should be supplied at the same time.

3. The customs authorities shall request original documents only in cases where certified copies would be insufficient.

4. Original documents received from the customs authority of the other Contracting Party shall be returned at the earliest opportunity. Upon request, originals necessary for adjudicative or similar purposes shall be returned without delay.

Article 7

Surveillance over persons, goods and means of transport

1. The customs authorities of the Contracting Parties shall, either on their own initiative or upon request, maintain customs surveillance over:

a) persons known to be, or suspected of, contravening customs legislation of the other Contracting Party;

b) movements of goods and means of payment which are reported by the customs authority of the other Contracting Party as giving rise to suspected illicit traffic into or from its territory;

c) any means of transport which is known to be, or suspected of being, used in contravening the customs legislation in force in the territory of the other Contracting Party;

d) toimitiloihin, joita käytetään sellaisten tavaroiden varastointiin, jotka saattavat olla huomattavan laittoman kaupan kohteena toisen sopimuspuolen alueella.

2. Toimivaltansa puitteissa sopimuspuolten tulliviranomaiset estävät:

a) sellaisten tavaroiden viennin, joita tiedetään tai todennäköisin syin epäillään vietävän toisen sopimuspuolen alueelle käytettäväksi siellä muihin tarkoituksiin kuin sopimuspuolten väliseen lailliseen kaupankäyntiin;

b) sellaisten tavaroiden viennin, joiden tuonti toisen sopimuspuolen alueelle on kielletty.

d) premises used for storing goods which may constitute substantial illicit traffic in the territory of the other Contracting Party.

2. Within their competence, the customs authorities of the Contracting Parties shall prevent:

a) the exportation of goods which are known to be or, on reasonable grounds, suspected of being exported into the territory of the other Contracting Party to be used for other purposes than in the legitimate trade between the Contracting Parties;

b) the exportation of goods the importation of which is forbidden into the territory of the other Contracting Party.

8 artikla

Valvottu läpilasku

1. Tulliviranomaiset käyttävät yhteisellä sopimuksella ja kumpikin kansallisen lainsäädännön määrittämän toimivaltansa puitteissa valvottua läpilaskua tullilainsäädännön vastaisiin tekoihin osallisten henkilöiden tunnistamiseksi. Mikäli valvotun läpilaskun käytöstä päättäminen ei kuulu tulliviranomaisen toimivaltaan, se ryhtyy yhteistyöhön kyseisen toimivallan omaavien kansallisten viranomaisten kanssa tai siirtää asian tälle viranomaiselle.

2. Laittomat lähetykset, joiden valvotusta läpilaskusta on sovittu, voidaan toimivaltaisten kansallisten viranomaisten suostumuksella pysäyttää ja laskea eteenpäin joko koskematta kyseisiin tavaroihin tai poistaen ja takavarikoiden ne taikka siten, että nämä tavarat on korvattu kokonaan tai osittain.

3. Valvotun läpilaskun käyttöä koskevat päätökset tehdään tapauskohtaisesti, ja tuolloin voidaan tarvittaessa ottaa huomioon toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kesken tehdyt taloudelliset järjestelyt ja sopimukset.

Article 8

Controlled delivery

1. The customs authorities shall, by mutual consent and each within its competence determined by national legislation, use controlled delivery in order to identify persons involved in a contravention. When a decision on the use of controlled delivery is not within the competence of the customs authority, it shall initiate co-operation with national authorities having such competence or transfer the case to that authority.

2. Illicit consignments whose controlled delivery is agreed to may, with the consent of the competent national authorities, be intercepted and allowed to continue with the goods intact or removed and seized or replaced in whole or in part.

3. Decisions concerning the use of controlled delivery are to be taken on a case-by-case basis, and may if necessary take into account financial arrangements and understandings between the competent national authorities.

9 artikla

Tavaroiden laittoman kaupan vastaiset toimet

Tulliviranomaiset toimittavat viipymättä toisilleen oma-aloitteisesti tai pyynnöstä kaikki asiaan liittyvät tiedot toimista, jotka ovat tai ilmeisesti ovat jommankumman sopimuspuolen alueella voimassa olevan tullilainsäädännön vastaisia tekoja ja jotka koskevat:

a) aseiden, ammusten ja räjähdysaineiden liikkumista;

b) sellaisten arkaluonteisten ja strategisten tavaroiden liikkumista, joihin kohdistetaan asianomaisten kansainvälisten sopimusten ja monenvälisten järjestelyjen ja/tai niitä vastaavien asensulkupoliittisten velvoitteiden mukaista erityistä valvontaa;

c) huumausaineiden, psykotrooppisten aineiden ja huumausaineiden lähtöaineiden liikkumista;

d) sellaisten taide- ja antiikkiesineiden liikkumista, joilla on merkittävää historiallista, kulttuurista tai arkeologista arvoa jommallekummalle sopimuspuolelle;

e) myrkyllisten tavaroiden sekä ympäristölle tai terveydelle vaarallisten tavaroiden tai aineiden liikkumista;

f) korkeiden tullien, verojen tai maksujen alaisten tavaroiden liikkumista, erityisesti alkoholijuomien ja tupakkatuotteiden liikkumista;

g) tekijän- ja teollisoikeuksia loukkaavien tavaroiden liikkumista.

10 artikla

Tutkinta

1. Pynnön vastaanottanut tulliviranomainen aloittaa pynnön perusteella viralliset tutkimukset koskien toimia, jotka ovat tai näyttävät olevan pynnön esittäneen sopimuspuolen alueella voimassa olevan tullilainsäädännön vastaisia. Se ilmoittaa näiden tutkimusten tulokset pynnön esittäneelle tulliviranomaiselle.

2. Nämä tutkimukset tehdään pynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella voimas-

Article 9

Action against illicit traffic of goods

The customs authorities shall, on their own initiative or upon request and without delay, supply to each other all relevant information on activities which constitute or appear to constitute a contravention of the customs legislation in force in the territory of one of the Contracting Parties in the field of:

a) movement of arms, ammunitions and explosives;

b) movement of sensitive and strategic goods subject to special controls in accordance with the international treaties concerned and the relevant multilateral arrangements and concurring non-proliferation obligations;

c) movement of narcotic drugs, psychotropic substances and precursors;

d) movement of objects of art and antiquity which are of significant historical, cultural or archaeological value for one of the Contracting Parties;

e) movement of poisonous goods as well as goods or substances dangerous to the environment or to health;

f) movement of goods subject to high duties, taxes or charges, in particular movement of alcoholic beverages and tobacco products;

g) movement of goods infringing Intellectual Property Rights.

Article 10

Investigations

1. Upon request, the requested customs authority shall initiate official investigations concerning operations which are or appear to be contrary to the customs legislation in force in the territory of the requesting Contracting Party. It shall communicate the results of such investigations to the requesting customs authority.

2. Such investigations shall be conducted in accordance with the legislation in force in the

sa olevan lainsäädännön mukaisesti. Pyynnön vastaanottanut tulliviranomainen toimii siten kuin toimiessaan omaan lukuunsa.

3. Pyynnön vastaanottanut tulliviranomainen voi sallia pyynnön esittäneen tulliviranomaisen virkamiesten olevan läsnä tutkittaessa pyynnön esittäneen sopimuspuolen tullilainsäädännön vastaisia tekoja.

territory of the requested Contracting Party. The requested customs authority shall proceed as though it were acting on its own account.

3. The requested customs authority may allow officials of the requesting customs authority to be present at such investigations when contraventions of the customs legislation of the requesting Contracting Party are investigated.

11 artikla

Asiantuntijat ja todistajat

1. Jos toinen sopimuspuoli tullilainsäädännön vastaisten tekojen yhteydessä sitä pyytää, pyynnön vastaanottanut tulliviranomainen voi valtuuttaa virkamiehensä esiintymään annetun valtuutuksen puitteissa asiantuntijana tai todistajana tuomioistuini- tai hallintomenettelyissä pyynnön esittäneen sopimuspuolen alueella. Nämä virkamiehet antavat todistuksen virantoimituksessa toteamistaan seikoista. Todistamis- tai kuulemispyynnöstä pitää käydä selvästi ilmi, minkä asian johdosta ja missä ominaisuudessa virkamiestä kuullaan.

2. Asiantuntijaksi tai todistajaksi kutsutulla virkamiehellä on oikeus kieltäytyä todistamasta tai antamasta lausuntoa, jos virkamiehellä on tähän oikeus tai velvollisuus oman valtionsa tai pyynnön esittäneen sopimuspuolen lainsäädännön mukaan.

12 artikla

Virkamiesten käyntejä koskevat järjestelyt

Kun sopimuspuolen tulliviranomaisen virkamiehet tämän sopimuksen mukaisissa tapauksissa ovat läsnä toisen sopimuspuolen alueella, heidän on aina pystyttävä todistamaan virka-asemansa. He eivät saa käyttää virkapukua eivätkä kantaa aseita. Heidän ollessaan toisen sopimuspuolen alueella siellä voimassa oleva lainsäädäntö suojaa heitä samalla tavoin kuin kyseisen sopimuspuolen tullivirkamiehiä ja he ovat vastuussa mistä tahansa rikoksesta, johon he mahdollisesti syyllistyvät.

Article 11

Experts and witnesses

1. Upon the request of a Contracting Party in connection with contraventions of customs legislation, the requested customs authority may authorize its officials within the limitations of the authorization granted, to appear as experts or witnesses in judicial or administrative proceedings in the territory of the requesting Contracting Party. Such officials shall give evidence regarding facts established by them in the course of their duties. The request for appearance must clearly indicate in what case and in what capacity the official is to appear.

2. The official requested to appear as expert or witness has the privilege to refuse to give evidence or a statement, if the official is entitled or obliged to do so by virtue of the laws of the official's own State or those of the requesting Contracting Party.

Article 12

Arrangements for visiting officials

When, in the circumstances provided by this Agreement, officials of the customs authority of one Contracting Party are present in the territory of the other Contracting Party, they must at all times be able to furnish proof of their official capacity. They must not be in uniform nor carry arms. They shall, while there, enjoy the same protection as that accorded to customs officials of the other Contracting Party, in accordance with the laws in force there, and be responsible for any of-

13 artikla

Tietojen ja asiakirjojen käyttö

1. Tämän sopimuksen mukaisesti saatuja tietoja, asiakirjoja ja muita ilmoituksia ei saa käyttää muihin kuin tässä sopimuksessa yksilöityihin tarkoituksiin, eikä niitä saa välittää edelleen ilman tiedot toimittaneen tulliviranomaisen kirjallista suostumusta, ja ne ovat viimeksi mainitun viranomaisen asettamien rajoitusten alaisia. Näitä määräyksiä ei sovelleta tietoihin, asiakirjoihin ja muihin ilmoituksiin, jotka koskevat huumausaineisiin ja psykotrooppisiin aineisiin liittyviä rikoksia. Kyseisiä tietoja saa luovuttaa muille viranomaisille, jotka ovat suoranaisesti mukana huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittoman kaupan vastustamisessa.

2. Kaikki tämän sopimuksen mukaisesti missä tahansa muodossa toimitetut tiedot ovat luottamuksellisia. Niihin sovelletaan virkasalaisuusvelvoitetta, ja ne nauttivat samaa suojaa kuin vastaavat tiedot ja asiakirjat nauttivat tiedot vastaanottaneen sopimuspuolen alueella voimassa olevan lainsäädännön nojalla.

3. Tämän artiklan 1 kappale ei estä käyttämästä tietoja oikeus- tai hallintomenettelyissä, jotka on jälkepäin pantu vireille tullilainsäädännön rikkomisen vuoksi.

4. Sopimuspuolten tulliviranomaiset voivat tämän sopimuksen tarkoituksen mukaisesti ja sen soveltamisalan rajoissa käyttää tämän sopimuksen mukaisesti saatuja tietoja ja asiakirjoja todistusaineistona todistusasiakirjojaan, kertomuksiaan ja todistajanlausuntojaan sekä oikeudenkäyntejä varten.

5. Tällaisten tietojen ja asiakirjojen käyttö todistusaineistona tuomioistuimissa ja niille annettava todistusvoima määräytyvät tiedot vastaanottaneen sopimuspuolen kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

fence they might commit.

Article 13

Use of information and documents

1. Information, documents and other communications obtained under this Agreement shall not be used for purposes other than those specified in this Agreement or transmitted further, without the written consent of the customs authority which furnished them and shall be subject to any restrictions laid down by that authority. These provisions are not applicable to information, documents and other communications concerning contraventions relating to drugs and psychotropic substances. Such information may be communicated to other authorities directly involved in combating illicit traffic of drugs and psychotropic substances.

2. Any information communicated in whatever form pursuant to this Agreement shall be of a confidential nature. It shall be covered by the obligation of official secrecy and shall enjoy the protection extended to the same kind of information and documents under the legislation in force in the territory of the Contracting Party which received it.

3. Paragraph 1 of this Article shall not impede the use of information in any judicial or administrative proceedings subsequently instituted for failure to comply with customs legislation.

4. The customs authorities of the Contracting Parties may, in accordance with the purposes and within the scope of this Agreement, in their records of evidence, reports and testimonies, and in proceedings brought before courts, use as evidence information and documents obtained in accordance with this Agreement.

5. The use made of such information and documents as evidence in courts and the weight to be attached thereto shall be determined in accordance with the national legislation of the Contracting Party that has received them.

14 artikla

Henkilötietojen suojaaminen ja käyttö

1. Sopimuspuolten alueilla voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti sovelletaan tämän sopimuksen nojalla vaihdettavien henkilötietojen suojaan seuraavia vähimmäisedellytyksiä:

a) sopimuksen 5 ja 6 artiklan määräysten estämättä henkilötietoja ei saa toimittaa, jos on perusteltua syytä olettaa, että toimitettujen tietojen välittäminen tai käyttö olisi jommankumman sopimuspuolen lain ja erityisesti tietosuojalainsäädännön vastaista. Tästä vaatuksesta ei voida poiketa silloinkaan, kun tietojen luovuttamisen ei voida katsoa haittaavan kyseistä henkilöä. Tiedot vastaanottavan tulliviranomaisen on pyydettäessä ilmoitettava tiedot toimittaneelle tulliviranomaiselle niiden käytöstä sekä saavutetuista tuloksista;

b) henkilötietoja saa toimittaa ainoastaan tulliviranomaisille ja muille lainvalvontaviranomaisille sekä syyttäjä- ja oikeusviranomaisille, jos niitä tarvitaan syyttämistarkoituksiin. Tällaisia tietoja ei saa luovuttaa muille henkilöille kuin niille, joilta niiden käyttämistä näihin tarkoituksiin vaaditaan, elleivät tietoja toimittavat viranomaiset anna siihen nimenomaisesti suostumustaan ja ellei vastaanottavien viranomaisten toimintaa sääntelevä laki salli tietojen luovuttamista;

c) pyynnön vastaanottaneen tulliviranomaisen on varmistettava toimitettavien henkilötietojen paikkansapitävyys ja oikeellisuus. Tiedot toimittava tulliviranomainen varmistaa, että tiedot ovat virheettömiä ja ajantasaisia. Pyyntöä esittänyt tulliviranomainen korjaa, hävittää tai poistaa henkilötiedot tarvittaessa;

d) pyynnön vastaanottanut tulliviranomainen toimittaa yhdessä henkilötietojen kanssa tiedon omassa lainsäädännössään säädetystä tietojen poistamisen määräajasta. Henkilötietoja ei säilytetä kauempaa kuin on tarpeen sitä tarkoitusta varten, johon ne on luovutettu;

e) tulliviranomaiset pitävät rekisteriä lähe-

Article 14

Protection and use of personal data

1. In accordance with the legislation in force in the territories of the Contracting Parties the protection of personal data exchanged under this Agreement shall be subject at least to the following conditions:

a) notwithstanding the provisions of Article 5 and Article 6, personal data shall not be transmitted whenever there are reasonable grounds to believe that the transfer or the use made of the data transmitted would be contrary to the law of one of the Contracting Parties, and legislation on data protection in particular. Nor can this requirement be ignored in cases where the transmission of data cannot be deemed to cause inconvenience to the person concerned. Upon request, the receiving customs authority shall inform the furnishing customs authority of the use made of the information supplied and of the results achieved;

b) personal data may only be transmitted to customs authorities and other law enforcement authorities, and in the case of need for prosecution purposes, to public prosecution and judicial authorities. Such information shall not be communicated to persons other than those required to use it for such purposes unless the authorities supplying the information expressly agree and the law governing the receiving authorities allows such communication;

c) the requested customs authority must ascertain the validity and correctness of the personal data to be submitted. The customs authority which transmits data shall ensure that they are accurate and up-to-date. The requesting customs authority shall correct, destroy or delete the personal data, if so required;

d) the requested customs authority shall together with the personal data provide information on the required deadline for data deletion according to its own legislation. Personal data shall be kept for a period not exceeding that necessary for the purpose for which they were communicated;

e) the customs authorities shall keep a reg-

tetyistä ja vastaanotetuista henkilötiedoista sekä suojaavat kaikki henkilötiedot tehokkaasti luvattomalta käytöltä, muuttamiselta, julkaisemiselta, vahingoittamiselta ja tuhoamiselta.

2. Vaihdettaessa henkilötietoja tämän sopimuksen nojalla sopimuspuolet varmistavat tietosuojan tason, joka vastaa vähintään tämän sopimuksen erottamattomana osana olevan liitteen periaatteiden soveltamisesta syntyvää tasoa.

3. Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen sen toimivaltaisen kansallisen viranomaisen, jolle henkilötietojen suojaa koskevia kyselyitä voidaan osoittaa.

ister on personal data submitted or received and effectively protect any personal data against unauthorised access, modification, publication, damage or destruction.

2. Where personal data are exchanged under this Agreement, the Contracting Parties shall ensure a standard of data protection at least equivalent to that resulting from the implementation of principles in the Annex to this Agreement, which is an integral part of this Agreement.

3. The Contracting Parties shall notify each other of the competent national authority to which inquiries concerning protection of personal data can be addressed.

15 artikla

Asiakirjojen tiedoksi antaminen

1. Sopimuspuolen tulliviranomainen antaa tiedoksi alueellaan asuville tai alueelleen sijoittuneille asianomaisille luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille toisen sopimuspuolen tulliviranomaisen pyynnöstä asiakirjoja, jotka liittyvät tullilainsäädännön soveltamista koskeviin hallintoviranomaisten toimenpiteisiin ja päätöksiin.

2. Asiakirjojen tiedoksi antaminen toimitetaan pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Tiedoksianto voidaan kuitenkin toimittaa myös noudattaen pyynnössä esitettyä erityistä muotoa tai menettelyä, jos tätä ei voida pitää pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lainsäädännön vastaisena.

3. Tiedoksiantotodistus voi olla asianomaisen henkilön antama, päiväyksellä ja allekirjoituksella varustettu vastaanottotodistus tai pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen toimivaltaisen viranomaisen antama todistus, josta käyvät ilmi tiedoksiantotapa ja -päivämäärä.

Article 15

Notification of documents

1. At the request of the customs authority of one Contracting Party, the customs authority of the other Contracting Party shall notify the natural or legal persons concerned, residing or established in its territory, of documents relating to measures and decisions taken by the administrative authorities in application of customs legislation.

2. Notification of documents shall be made in accordance with the legislation in force in the territory of the requested Contracting Party. Notification of documents may, however, also be made following a particular form or method contained in the request provided that this is not to be considered to be contrary to the laws of the requested Contracting Party.

3. Evidence of notification may take the form of a dated and signed acknowledgement of receipt by the person concerned or of a certificate of the competent authority in the requested Contracting Party, indicating the method and date of the notification.

16 artikla

Avunantoa koskevien pyyntöjen muoto ja sisältö

1. Tässä sopimuksessa tarkoitetut pyynnot tehdään kirjallisesti. Pyyntöön täyttämiseksi tarvittavat asiakirjat liitetään pyyntöön. Myös suulliset pyynnot voidaan hyväksyä, jos se asian kiireellisyyden vuoksi on tarpeen, mutta ne on välittömästi vahvistettava kirjallisesti.

2. Tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitetuissa pyynnöissä esitetään seuraavat tiedot:

- a) pyynnön esittävä tulliviranomainen;
- b) pyydettyvät toimenpiteet;
- c) pyynnön tarkoitus ja aihe;

d) asiaan liittyvä lainsäädäntö, säännöt ja muut oikeudelliset tekijät;

e) mahdollisimman tarkat ja kattavat tiedot tutkinnan kohteena olevista luonnollisista henkilöistä tai oikeushenkilöistä;

f) yhteenveto asiaa koskevista seikoista lukuun ottamatta 15 artiklassa tarkoitettuja tapauksia.

3. Pyyntö tehdään englannin kielellä tai jollain muulla pyynnön vastaanottaneen tulliviranomaisen hyväksymällä kielellä.

4. Jos pyyntö ei täytä muotovaatimuksia, pyynnön vastaanottanut tulliviranomainen voi vaatia sen korjaamista tai täydentämistä; varotoimenpiteitä voidaan kuitenkin toteuttaa.

17 artikla

Poikkeukset avunantamisvelvollisuudesta

1. Jos toisen sopimuspuolen tulliviranomainen katsoo, että sille esitettyyn avunpyyntöön suostuminen vahingoittaisi tämän valtion täysivaltaisuutta, turvallisuutta, yleistä järjestystä, oikeusjärjestyksen perusteita (ordre public), kansallisen oikeusjärjestelmän perusperiaatteita tai muita olennaisia etuja taikka merkittäviä teollisten, liike- tai ammatillisalaisuusien loukkaamista, se voi kieltäytyä avunantosta tai antaa sitä osittain tai vain tietyin eh-

Article 16

Form and substance of requests for assistance

1. Requests pursuant to this Agreement shall be made in writing. Documents necessary for the execution of such requests shall accompany the request. When required because of the urgency of the situation, oral requests may be accepted, but must be confirmed in writing immediately.

2. Requests pursuant to paragraph 1 of this Article shall include the following information:

- a) the requesting customs authority;
- b) the measure requested;
- c) the object of and the reason for the request;

d) the laws, rules and other legal elements involved;

e) indications as exact and comprehensive as possible on the natural or legal persons being the target of the investigations;

f) a summary of the relevant facts, except in cases provided for in Article 15.

3. Requests shall be submitted in the English language, or in another language acceptable to the requested customs authority.

4. If a request does not meet the formal requirements, the requested customs authority may demand its correction or completion; the ordering of precautionary measures shall not be affected thereby.

Article 17

Exceptions to the obligation to provide assistance

1. If the customs authority of one Contracting Party considers that compliance with the assistance requested would be prejudicial to the sovereignty, security, public order, public policy (ordre public), the basic principles of its domestic legal system or other essential interests of that state, or would involve violation of an industrial, commercial or professional secret, it may refuse to provide assistance, or provide it partly or provide it sub-

doin ja edellytyksin.

2. Jos avunannosta kieltäydytään, kieltäytymispäätös ja sen perustelut on ilmoitettava viipymättä kirjallisesti pyynnön esittäneelle tulliviranomaiselle.

3. Pynnön vastaanottanut tulliviranomainen voi lykätä avun antamista sillä perusteella, että se häittää käynnissä olevaa tutkintaa, syytettä tai oikeudenkäyntiä. Tällöin pynnön vastaanottanut tulliviranomainen neuvottelee pynnön esittäneen tulliviranomaisen kanssa sen selvittämiseksi, voidaanko apua antaa pynnön vastaanottaneen tulliviranomaisen mahdollisesti asettamien ehtojen ja edellytysten mukaisesti.

4. Jos toisen sopimuspuolen tulliviranomainen pyytää sellaista apua, jota se ei itse voisi pyydetäessä antaa, se huomauttaa tästä seikasta pynnössään. Avunpyyntöön suostumista harkitaan tällöin pynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

ject to certain conditions or requirements.

2. If assistance is refused, the decision and the reasons for the refusal must be notified in writing to the requesting customs authority without delay.

3. Assistance may be postponed by the requested customs authority on the ground that it will interfere with an ongoing investigation, prosecution or proceeding. In such a case the requested customs authority shall consult the requesting customs authority to determine if assistance can be given subject to such terms or conditions as the requested customs authority may require.

4. If the customs authority of one Contracting Party requests assistance which it would not be able to give if requested, it shall draw attention to that fact in the request. Compliance with such a request shall be considered in accordance with the legislation in force in the territory of the requested Contracting Party.

18 artikla

Kustannukset

1. Tulliviranomaiset eivät vaadi toisiltaan korvausta niistä kustannuksista, jotka aiheutuvat tämän sopimuksen täytäntöönpanosta, lukuun ottamatta asiantuntijoille, todistajille sekä muille kuin valtion palveluksessa oleville tulkeille ja kääntäjille maksettavia kuluja.

2. Jos pynnön täyttämistä aiheutuu huomattavia ja erityisiä kuluja, tulliviranomaiset neuvottelevat keskenään määrittääkseen pynnön täyttämisen ehdot ja edellytykset sekä kustannusten jakotavan.

Article 18

Costs

1. The customs authorities shall waive all claims for reimbursement of costs incurred in the execution of this Agreement, with the exception of costs incurred in respect of the experts and witnesses, and costs of interpreters and translators other than government employees.

2. If expenses of a substantial and extraordinary nature are or will be required to execute the request, the customs authorities shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed, as well as the manner in which the costs shall be borne.

19 artikla

Avunannon toteuttaminen

1. Tämän sopimuksen mukaista apua annetaan suoraan sopimuspuolten tulliviranomaisen kesken.

Article 19

Exchange of assistance

1. Assistance provided for under this Agreement shall be supplied directly between the customs authorities of the Contracting

2. Tulliviranomaiset voivat järjestää suoran yhteydenpidon tiettyjen yksikköjensä välille. Luettelo kummankin tulliviranomaisen tähän tarkoitukseen nimeämistä virkamiehistä toimitetaan toisen sopimuspuolen tullihallinnolle.

Parties.

2. The customs authorities may arrange for their particular units to be in direct communication with each other. A list of officials designated for this purpose by each customs authority shall be furnished to the customs administration of the other Contracting Party.

20 artikla

Article 20

Alueellinen soveltaminen; täytäntöönpano ja tulkinta

Territorial applicability; implementation and interpretation

1. Tätä sopimusta sovelletaan Suomen tasavallan tullialueella sekä Kosovon tasavallan tullialueella, siten kuin ne on määritelty maiden kansallisessa lainsäädännössä ja hallinnollisissa määräyksissä.

1. This Agreement shall be applicable to the customs territory of the Republic of Finland and to the customs territory of the Republic of Kosovo, as defined in their national legal and administrative provisions.

2. Tämä sopimus ei estä sopimuspuolia antamasta toisilleen apua laajemmalti muiden kansainvälisten sopimusten tai järjestelyjen taikka sopimuspuolten lainsäädännön mukaisesti.

2. This Agreement does not preclude the Contracting Parties from rendering each other more extensive assistance pursuant to other international agreements or arrangements or as permitted by their respective laws.

3. Tulliviranomaiset sopivat keskenään tämän sopimuksen yksityiskohtaisista täytäntöönpanojärjestelyistä.

3. The customs authorities shall mutually agree upon the detailed arrangements for the implementation of this Agreement.

4. Tulliviranomaiset pyrkivät yhteisymmärryksessä ratkaisemaan tämän sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta syntyvät ongelmat tai epäselvyydet. Riitakysymykset, joihin ei mainitulla tavalla löydetä ratkaisua, ratkaistaan diplomaattiteitse.

4. The customs authorities shall endeavour by mutual accord to resolve problems or doubts arising from the interpretation or application of this Agreement. Conflicts for which no solution is so found shall be settled through diplomatic channels.

21 artikla

Article 21

Täydentävyys

Complementarity

Rajoittamatta 13 ja 14 artikloiden soveltamista tämä sopimus ei estä soveltamasta yhteisön säännöksiä Euroopan yhteisöjen komission toimivaltaisten yksikköjen ja Suomen tasavallan tulliviranomaisten välisestä tietojen toimittamisesta, joka koskee tulliasioissa saatuja yhteisölle mahdollisesti merkityksellisiä tietoja.

Without prejudice to Articles 13 and 14, this Agreement shall not prejudice Community provisions governing the communication between the competent services of the Commission of the European Communities and the customs authorities of the Republic of Finland of any information obtained in customs matters which could be of Community interest.

22 artikla

Voimaantulo ja päätyminen

1. Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, kun kaikki tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansallisen lainsäädännön mukaiset toimenpiteet on suoritettu. Sopimus tulee voimaan kuudenkymmenen päivän kuluttua jälkimmäisen ilmoituksen vastaanottamisesta.

2. Tämä sopimus on tarkoitettu olemaan voimassa toistaiseksi. Kumpikin sopimuspuoli voi irtisanoa sopimuksen diplomaattiteitse tehtävällä kirjallisella ilmoituksella, ja sen voimassaolo lakkaa kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun toinen sopimuspuoli on vastaanottanut irtisanomisilmoituksen. Sopimuksen päättyessä käynnissä olevat menettelyt saatetaan kuitenkin päätökseen tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet edustajat, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2010 kahtena suomen-, albanian- ja englanninkielisenä kappaleena, joiden kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset. Jos tämän sopimuksen määräysten tulkinnassa ilmenee eroavaisuuksia, englanninkielinen teksti on ratkaiseva.

Suomen tasavallan hallituksen
puolesta:

Kosovon tasavallan hallituksen
puolesta:

Article 22

Entry into force and termination

1. The Contracting Parties shall notify each other through diplomatic channels when all necessary national legal requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled. The Agreement shall enter into force sixty days after the last notification has been received.

2. This Agreement is intended to be of unlimited duration. It may be terminated by written notice through diplomatic channels by either of the Contracting Parties and shall cease to be in force six months after such a notice has been received by the other Contracting Party. Ongoing proceedings at the time of termination shall nonetheless be completed in accordance with the provisions of this Agreement.

In witness whereof the undersigned Representatives, duly authorized thereto, have signed this Agreement.

DONE AT Helsinki on the 4th of June 2010 in duplicate, in the Finnish, Albanian and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation of the provisions of this Agreement, the English text shall prevail.

For the Government of the Republic
of Finland:

For the Government of the Republic
of Kosovo:

Liite

**LIITE SOPIMUKSEEN
SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA
KOSOVON TASAVALLAN HALLITUKSEN VÄLISESTÄ YHTEISTYÖSTÄ JA KESKI-
NÄISESTÄ
AVUNANNOSTA TULLIASIOISSA**

TIETOSUOJAN PERUSPERIAATTEET

1. Automaattisessa tietojenkäsittelyssä käsiteltävien henkilötietojen on oltava:

a) asianmukaisesti ja laillisesti hankittuja ja käsiteltyjä;

b) määriteltyjä ja laillisia tarkoituksia varten talletettuja sekä ainoastaan näiden tarkoitusten mukaisesti käytettäviä;

c) riittäviä, merkityksellisiä ja oikeasuhteisia niihin tarkoituksiin nähden, joita varten ne on talletettu;

d) oikeellisia ja tarvittaessa ajan tasalla pidettäviä;

e) sellaisessa muodossa säilytettäviä, ettei tiedon kohdetta voida yksilöidä kauemmin kuin on tarpeen siihen tarkoitukseen, jota varten tiedot on talletettu.

2. Henkilötietoja, joista käyvät ilmi rotu, poliittiset mielipiteet tai uskonnollinen tai muu vakaumus, sekä terveyttä tai sukupuolielämää koskevia henkilötietoja ei saa käsitellä automaattisesti, jollei kansallinen lainsäädäntö takaa niille riittävää turvaa. Sama koskee henkilötietoja, jotka liittyvät rikosoikeudellisiin tuomioihin.

3. On ryhdyttävä asianmukaisesti turvatoimiin automaattisesti käsiteltäviin tiedostoihin talletettujen henkilötietojen suojaamiseksi luvattomalta hävittämiseltä ja tahattomalta katoamiselta sekä luvattomalta käytöltä, muuttamiselta ja levittämiseltä.

4. Kenen tahansa on voitava

a) todeta automaattisesti käsiteltävän henkilörekisterin olemassaolo, sen päätarkoitukset sekä rekisterinpitäjän henkilöllisyys ja kotipaikka tai pääasiallinen toimipaikka;

b) saada kohtuullisin väliajoin ja ilman kohtuuttomia viivytyksiä tai kustannuksia vahvistus siitä, onko häntä koskevia henkilötietoja talletettu automaattisesti käsiteltävään rekisteriin, sekä saada tällaiset tiedot ymmärrettävässä muodossa;

c) saada nämä tiedot tarvittaessa oikaistuksi tai poistetuiksi, jos niitä on käsitelty sellaisten kansallisen lain säännösten vastaisesti, joilla toteutetaan tämän liitteen 1 ja 2 kappaleessa esitettyjä periaatteita;

d) käyttää jotakin oikeussuojakeinoa, jos tämän kappaleen b ja c kohdassa tarkoitettua tiedonsaamista, oikaisua tai poistamista koskevaa pyyntöä ei noudateta.

5.1 Tämän liitteen 1, 2 ja 4 kappaleen määräyksiin ei sallita poikkeuksia, paitsi seuraavassa kohdassa määritellyissä rajoissa.

5.2 Poikkeaminen tämän liitteen 1, 2 ja 4 kappaleen määräyksistä on sallittu silloin, kun poikkeamisesta on säädetty kyseisen sopimuspuolen laissa ja se on välttämätöntä demokraattisessa yhteiskunnassa

a) valtion turvallisuuden, yleisen turvallisuuden tai valtion rahatalouden etujen suojaamiseksi tai rikosten ehkäisemiseksi;

b) rekisteröidyn tai muiden henkilöiden oikeuksien ja vapauksien turvaamiseksi.

5.3 Tämän liitteen 4 kappaleen b ja d kohdassa lueteltujen oikeuksien käytön rajoituksesta voidaan säätää lailla niiden automaattisesti käsiteltävien henkilörekistereiden osalta, joita käytetään tilastollisiin tai tieteellisen tutkimuksen tarkoituksiin, jos tästä ei ilmeisesti aiheudu rekisteröityjen tietosuojan loukkaamisen vaaraa.

6. Sopimuspuolet sitoutuvat ottamaan käyttöön asianmukaiset rangaistukset ja oikeussuojakeinot, joita sovelletaan sellaisten kansallisen lain säännösten rikkomiseen, joilla toteutetaan tässä liitteessä esitettyjä tietosuojan peruseriaatteita.

7. Tämän liitteen määräysten ei tulkita rajoittavan sopimuspuolen mahdollisuutta myöntää rekisteröidyille laajempaa suojaa kuin tässä liitteessä on määrätty tai muutoin vaikuttavan siihen.